

Regnskap 3. kvartal 2016

Innholdsfortegnelse

Hovedtall	3
Styrets beretning	5
Resultatregnskap	18
Balanse	20
Kontantstrømoppstilling	21
Endring i egenkapital	22
Noter	25
Egenkapitalbevisbrøk	45
Resultater fra kvartalsregnskapene	46
Nøkkeltall fra kvartalsregnskapene	47
Egenkapitalbevis	48
Revisjonsberetning	50

Hovedtall

	Januar-September					
	2016		2015		2015	
Resultatsammendrag	mill. kr	% ¹⁾	mill. kr	% ¹⁾	mill. kr	% ¹⁾
Netto renteinntekter	1.391	1,36	1.399	1,46	1.872	1,46
Netto provisjons- og andre inntekter	1.260	1,23	1.168	1,22	1.545	1,20
Netto avk. på finansielle investeringer	717	0,70	350	0,37	459	0,36
Sum inntekter	3.368	3,28	2.917	3,05	3.876	3,02
Sum driftskostnader	1.521	1,48	1.416	1,48	1.931	1,50
Resultat før tap	1.847	1,80	1.501	1,57	1.945	1,52
Tap på utlån, garantier m.v.	417	0,41	112	0,12	169	0,13
Resultat før skatt	1.430	1,39	1.389	1,45	1.776	1,38
Skattekostnad	242	0,24	270	0,28	370	0,29
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	-3	0,00	-1	0,00	-1	0,00
Periodens resultat	1.185	1,15	1.119	1,17	1.406	1,10
Nøkkeltall	30.9.16		30.9.15		31.12.15	
Lønnsomhet						
Egenkapitalavkastning ²⁾	11,0 %		11,5 %		10,7 %	
Kostnadsprosent ³⁾	45 %		49 %		50 %	
Balansetall						
Brutto utlån til kunder	99.569		94.917		93.974	
Brutto utlån inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	134.462		126.180		127.378	
Innskudd fra kunder	66.290		63.620		64.090	
Innskuddsdekning ekskl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	67 %		67 %		68 %	
Innskuddsdekning inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	49 %		50 %		50 %	
Utlånsvekst (bto.) siste 12 mnd (inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt)	6,6 %		8,3 %		5,8 %	
Innskuddsvekst siste 12 mnd.	4,2 %		9,5 %		5,6 %	
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	136.805		127.465		128.355	
Forvaltningskapital	139.815		129.237		131.914	
Tap og mislighold i % av brutto utlån inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt						
Tapsprosent utlån	0,42 %		0,12 %		0,14 %	
Misligholdte eng. i % av brutto utlån ⁴⁾	0,16 %		0,17 %		0,16 %	
Andre tapsutsatte eng. i % av brutto utlån ⁴⁾	1,01 %		0,36 %		0,31 %	
Soliditet						
Kapitaldekningsprosent	18,8 %		17,9 %		18,3 %	
Kjernekapitaldekningsprosent	16,3 %		15,2 %		15,6 %	
Ren kjernekapitalprosent	14,3 %		13,2 %		13,6 %	
Kjernekapital	14.736		13.451		13.988	
Netto ansvarlig kapital	17.011		15.886		16.378	
Likviditetsdekning (LCR)	138 %		76 %		118 %	
Kontor og bemanning						
Antall bankkontor	49		49		49	
Antall årsverk	1.205		1.228		1.208	

¹⁾ Beregnet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital

²⁾ Ordinært resultat i prosent av gjennomsnittlig egenkapital

³⁾ Sum driftskostnader i prosent av sum inntekter

⁴⁾ Mislighold og tapsutsatte engasjement er rapportert på grunnlag av brutto utlån inklusive lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt og trukne garantier

Egenkapitalbevis (EKB) ⁵⁾	30.9.16	30.9.15	31.12.15	31.12.14	31.12.13	31.12.12
Egenkapitalbevisbrøk	64,0 %	64,6 %	64,0 %	64,6 %	64,6 %	64,6 %
Antall utstedte bevis (mill. kroner)	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83
Børskurs	55,75	54,00	50,50	58,50	55,00	34,80
Børsverdi (mill. kroner)	7.238	7.011	6.556	7.595	7.141	4.518
Bokført egenkapital per EKB (inkl. utbytte)	71,17	65,52	67,65	62,04	55,69	50,09
Resultat per EKB, majoritetsandel	5,70	5,57	7,02	8,82	6,92	5,21
Utbytte per EKB			2,25	2,25	1,75	1,50
Pris / Resultat per EKB	7,33	7,27	7,19	6,63	7,95	6,68
Pris / Bokført egenkapital	0,78	0,82	0,75	0,94	0,99	0,69

⁵⁾ Nøkkeltallene er korrigert for emisjoner

Styrets beretning

Regnskap per 3. kvartal 2016

(Konserntall. Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor hvis ikke annet er nevnt)

- Resultat før skatt 1.430 millioner kroner (1.389 millioner)
- Resultat 1.185 millioner kroner (1.119 millioner)
- Avkastning på egenkapitalen 11,0 prosent (11,5 prosent)
- Vekst i utlån 6,6 prosent (8,3 prosent) og innskudd 4,2 prosent (9,5 prosent) siste 12 måneder
- Tap på utlån 417 millioner kroner (112 millioner)
- Ren kjernekapitaldekning 14,3 prosent (13,2 prosent)
- Resultat per egenkapitalbevis 5,70 kroner (5,57 kroner)

Regnskap for 3. kvartal 2016

- Resultat før skatt 500 millioner kroner (309 millioner)
- Resultat 414 millioner kroner (248 millioner)
- Avkastning på egenkapitalen 11,3 prosent (7,4 prosent)
- Tap på utlån 130 millioner kroner (56 millioner)
- Resultat per egenkapitalbevis 2,00 kroner (1,26 kroner)

Godt resultat per tredje kvartal

Hovedtrekk:

- Godt resultat
- Økte tap på utlån reduserer resultatet sammenlignet med 2015
- Gode resultater i tilknyttede selskaper og høy avkastning på finansielle eiendeler
- Styrket soliditet
- Stor kundetilgang og sterk vekst i boliglån

SpareBank 1 SMN oppnådde per tredje kvartal i 2016 et resultat før skatt på 1.430 millioner kroner (1.389 millioner). Overskuddet ble 1.185 millioner kroner (1.119 millioner) og avkastning på egenkapitalen ble 11,0 prosent (11,5 prosent).

Resultat før skatt ble i tredje kvartal 500 millioner kroner (309 millioner). Avkastning på egenkapitalen i kvartalet ble 11,3 prosent (7,4 prosent).

De samlede driftsinntektene utgjør per tredje kvartal 2.651 millioner kroner (2.567 millioner), en økning på 84 millioner sammenlignet med samme periode 2015.

Avkastning på finansielle investeringer ble 717 millioner kroner (350 millioner), herav samlet resultat på eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet på 349 millioner (327 millioner) per tredje kvartal.

Netto tap på utlån og garantier ble 417 millioner kroner (112 millioner). Tapene fordeler seg med 402 millioner kroner på individuelle tapsnedskrivninger og 15 millioner kroner på gruppevise tapsnedskrivninger. Tapene henføres i all hovedsak til restruktureringen av bankens engasjement innenfor olje-/offshoreindustrien. Det er ingen vesentlig endring i bankens tapsforventninger for 2016.

Utlåns- og innskuddsvekst siste 12 måneder var henholdsvis 6,6 prosent (8,3 prosent) og 4,2 prosent (9,5 prosent) per tredje kvartal 2016. Utlånsvekst i 2016 har vært 5,6 prosent (4,8 prosent) og innskuddsvekst 3,4 prosent (4,8 prosent).

Ren kjernekapital var per tredje kvartal 2016 14,3 prosent (13,2 prosent). Ren kjernekapitaldekning er styrket med 1,1 prosentpoeng siste 12 måneder.

SpareBank 1 SMN planlegger for en ren kjernekapitaldekning på 14,5 prosent innen 31. desember 2016. Kapitalplanen er nærmere beskrevet i avsnittet om soliditet.

Kursen på bankens egenkapitalbevis per tredje kvartal var 55,75 kroner (50,50 kroner per 31. desember 2015).

Per tredje kvartal ble resultatet per egenkapitalbevis 5,70 kroner (5,57 kroner), bokført verdi per egenkapitalbevis var 71,17 kroner (65,52 kroner). Resultat per egenkapitalbevis i tredje kvartal ble 2,00 kroner (1,26 kroner).

Rentenetto

Rentenettoen ble 1.391 millioner kroner (1.399 millioner) per tredje kvartal 2016. Rentenettoen har vært relativt stabil per kvartal i 2015 og 2016, men preges av store bruttobevegelser:

- Økte utlån og innskudd både til privat- og næringslivskunder
- Økte marginer på innskudd
- Reduserte utlånsmarginer
- I tredje kvartal isolert er rentenettoen redusert med 12 millioner kroner som følge av tilbakeførte renteinntekter på tapsutsatte engasjementer

Rentenetto fra lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt inntektsføres som provisjonsinntekter. Provisjoner for lån solgt til SpareBank Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt utgjorde per tredje kvartal 2016 samlet 219 millioner kroner (253 millioner).

Det er sterk konkurranse på utlån til bolig, og marginene på disse lånene er redusert med 80 punkter de to siste årene. I samme periode er innskuddsrentene til privat- og næringslivskunder satt ned, slik at økte innskuddsmarginer kompenserer for en del av marginbortfallet på boliglån. I tillegg har en økning i interbankrentene økt bankens finansieringskostnad.

Økte provisjonsinntekter

Provisjonsinntekter og øvrige driftsinntekter økte til 1.260 millioner kroner (1.168 millioner) per tredje kvartal 2016, en økning på 93 millioner fra i fjor, tilsvarende 8 prosent.

Inntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt er redusert med 35 millioner kroner på grunn av reduserte marginer på lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt. Det er positiv utvikling på øvrige provisjonsinntekter. Samlet økning på provisjonsinntekter for øvrig på 128 millioner kroner tilskrives økte

inntekter både fra kapitalmarkedsaktiviteter, eiendomsmegling og regnskapstjenester. Det er i tillegg positiv utvikling på de andre inntektsartene som følge av godt salg av øvrige finansielle produkter.

Provisjonsinntekter (mill. kr)	Januar-September		
	2016	2015	Endring
Betalingstjenester	149	143	6
Kredittkort	46	42	5
Sparing og forvaltning	66	58	9
Forsikring	119	114	5
Garantiprovisjoner	60	52	8
Eiendomsmegling	301	262	39
Regnskapstjenester	161	143	18
Markets	86	43	43
Øvrige provisjoner	54	58	-4
Provisjoner eks. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	1.042	914	128
Provisjoner fra SB1 Boligkreditt	211	247	-36
Provisjoner fra SB1 Næringskreditt	8	7	1
Sum provisjonsinntekter	1.260	1.168	93

Finansielle investeringer

Samlet avkastning på finansielle investeringer (eksklusive resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet) ble 368 millioner kroner (24 millioner). Dette fordeler seg slik:

- Avkastning og utbytte på konsernets aksjeporteføljer ble totalt 110 millioner kroner (79 millioner). Av beløpet på 110 millioner kroner er 82 millioner kroner knyttet til salg av Visa Europa til Visa Inc.
- Kursgevinster på obligasjoner og derivater 158 millioner kroner (tap 73 millioner).
- Inntekter på valuta og renteforretninger ble 99 millioner kroner (82 millioner)

Avkastning finansielle investeringer (mill. kr)	Januar-September		
	2016	2015	Endring
Kursgevinst/utbytte aksjer	110	79	31
Obligasjoner og derivater	158	-73	232
Endret verdsettelsesmodell fastrentelån	-	-64	64
Valuta- og renteforretninger	99	82	17
Verdiendring finansielle eiendeler	368	24	344
SpareBank 1 Gruppen	220	183	37
SpareBank 1 Boligkreditt	9	65	-55
SpareBank 1 Næringskreditt	20	22	-2
SpareBank 1 Kredittkort	20	15	5
BN Bank	79	31	48
Selskaper eiet av SpareBank 1 SMN Invest	19	13	6
SpareBank 1 Mobilbetaling	-19	-	-19
Andre selskaper	-0	-2	1
Tilknyttede selskaper	349	327	22
Sum	717	351	366

SpareBank 1 Gruppen

SpareBank 1 Gruppens resultat etter skatt per tredje kvartal 2016 ble 1.094 millioner kroner (939 millioner). Vesentligste bidragsyter til resultatet er forsikringsvirksomheten. SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet per tredje kvartal 2016 ble 220 millioner kroner (183 millioner).

SpareBank 1 Boligkreditt

SpareBank 1 Boligkreditt er opprettet av bankene i SpareBank 1-alliansen for å dra nytte av markedet for obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene selger godt sikrede boliglån til selskapet, noe som gir redusert kostnad og bedre tilgang på finansiering av disse lånene. Per 30. september 2016 har banken solgt lån på

samlet 32,9 milliarder kroner til SpareBank 1 Boligkreditt (29,9 milliarder), tilsvarende 38 prosent (38 prosent) av samlede utlån til privatmarkedet.

Bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt er 19,0 prosent, og bankens andel av resultatet i selskapet per tredje kvartal 2016 var 9 millioner kroner (65 millioner). Resultatet i tredje kvartal isolert er svekket av kurstap på selskapets basisswapper. For SpareBank 1 SMN utgjorde effekten på basisswappene 28 millioner kroner i tredje kvartal. Eierandelen reflekterer bankens relative andel av selskapets balanse.

SpareBank 1 Næringskreditt

SpareBank 1 Næringskreditt er etablert etter samme modell som SpareBank 1 Boligkreditt. Per tredje kvartal 2016 er utlån på 2,0 milliarder kroner (1,4 milliarder) solgt til SpareBank 1 Næringskreditt.

SpareBank 1 SMN eier 34,1 prosent av selskapet, og bankens andel av resultatet per tredje kvartal 2016 ble 20 millioner kroner (22 millioner). Eierandelen reflekterer bankens relative andel av solgte lån til næringseiendom og Bankens eierandel i BN Bank. Av samlede utlån i SpareBank 1 Næringskreditt er 82 prosent overført fra BN Bank.

SpareBank 1 Kredittkort

Resultatet per tredje kvartal 2016 ble 110 millioner kroner (83 millioner). SpareBank 1 Kredittkort eies av SpareBank 1-bankene, og SpareBank 1 SMN har en eierandel på 18,3 prosent. SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet per tredje kvartal var 20 millioner kroner (15 millioner) og andel av porteføljen utgjør 840 millioner kroner (773 millioner).

BN Bank

SpareBank1 SMN eier 33,0 prosent av BN Bank. Resultatet i BN Bank ble per tredje kvartal 2016 239 millioner kroner (93 millioner). SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet i BN Bank ble 79 millioner kroner (31 millioner). Avkastning på egenkapitalen var 9,0 prosent (5,8 prosent). Resultatøkningen er i stor grad knyttet til reprising av næringslivsporteføljen.

Styret i BN Bank besluttet i 2015 å rendyrke banken som en privatmarkedsbank og avvikle bedriftsmarkedsvirksomheten som består av utlån til lavrisiko næringseiendom. BN Banks nye strategi er rendyrking av privatmarkedsaktiviteten.

BN Bank vil fortsatt være en del av SpareBank 1-alliansen. SpareBank 1 SMN vil videreføre sitt eierskap i BN Bank og vil bidra til at virksomhetsendringen gjennomføres på en måte som sikrer kreditorenes interesser.

Arbeidet med nedbygging av bedriftsmarkedsvirksomheten skjer kontrollert over tid. Ved utgangen av tredje kvartal 2016 er bedriftsmarkedsporteføljen redusert med 14,3 milliarder kroner tilsvarende 45 prosent siden 30. juni 2015. Styret i BN Bank har som målsetting at 50 prosent av bedriftsmarkedsporteføljen skal være avviklet innen 31. desember 2016. Avvikling av den resterende bedriftsmarkedsporteføljen vil styrke ren kjernekapitaldekning i SpareBank 1 SMN med 0,5 prosentpoeng.

SpareBank 1 Mobilbetaling (mCASH)

SpareBank 1 Mobilbetaling er SpareBank 1 sin satsing for å styrke SpareBank 1 bankenes posisjon på nye mobile flater gjennom vennebetaling og mobilbetaling i varehandelen. I midten av februar startet den nasjonale markedsføringen av mCASH gjennom tv-, digitalannonsering, og stor aktivitet rettet mot

arrangement, samt lag og foreninger. Ved kvartalsskiftet har over 4.300 organisasjoner og 7.500 utsalgssteder tatt i bruk mCash. Total antall registrerte brukere av mCash er 445.000.

Resultatet i selskapet per 30 september 2016 viser et underskudd på 95 millioner kroner og SpareBank 1 SMN sin andel av underskuddet er 19 millioner kroner. Resultatet er en konsekvens av oppstartskostnader og markedsføring av mCash. Selskapet er eid av SpareBank 1 bankene, hvor SpareBank 1 SMN har en eierandel på 19,7 prosent.

Driftskostnader

Samlede kostnader ble 1.521 millioner kroner (1.416 millioner) per tredje kvartal 2016. Av økningen på 105 millioner kroner tilskrives 59 millioner kroner at SpareBank 1 Markets ble konsolidert som datterselskap først fra andre kvartal i 2015.

I morbanken er kostnadene økt med 8 millioner kroner til 898 millioner kroner. Det er iverksatt omfattende effektiviseringstiltak i banken. Siden 31. desember 2014 er antall årsverk i morbanken redusert med 83 fra 720 til 637. Bankens målsetting er nullvekst i kostnader i perioden 2014 til 2016. Endret kundeadferd og ny teknologi vil legge til rette for økt effektivisering i tiden som kommer.

Kostnadsutviklingen i morbanken har også sammenheng med endringer i SpareBank 1 Markets. Fra andre kvartal i 2015 ble kapitalmarkedsaktiviteten i SpareBank 1 SMN overført til SpareBank 1 Markets, og driftskostnadene i morbanken i første halvår 2015 inkluderer 14 millioner kroner knyttet til kapitalmarkedsaktivitet i SpareBank 1 SMN.

I tillegg er det i andre kvartal 2016 avsatt 14 millioner kroner i økte omstillingskostnader knyttet til inngåtte sluttavtaler i forbindelse med planlagt nedbemanning i 2016.

Kostnader i forhold til inntekter ble i konsernet 45 prosent (49 prosent).

Bankens styre har vedtatt å avvikle ytelsespensjonsordningen og innført nye satser for innskuddspensjon. Sammen med en del øvrige tiltak forventes dette ikke å gi økte driftskostnader. Ansatte i ytelsesordningen vil gå over på innskuddsbasert pensjon fra 1.januar 2017, dette vil medføre en reduksjon i pensjonsforpliktelsen som vil gi en engangsgevinst som er estimert til 85 millioner for morbank og 91 millioner kroner for konsern i regnskapet for fjerde kvartal.

Tap på utlån i offshoresegmentet men lavt mislighold forøvrig

Per tredje kvartal 2016 var netto tap på utlån og garantier 417 millioner kroner (112 millioner) hvorav 15 millioner kroner (31 millioner) er økte gruppevisse tapsnedskrivninger. Netto tap i tredje kvartal isolert var 130 millioner kroner (56 millioner).

På utlån til næringslivskunder er det per tredje kvartal i 2016 netto tap på 401 millioner kroner. Av dette er 342 millioner kroner knyttet til fire engasjementer innenfor offshoresegmentet. På privatkundeporteføljen er det per tredje kvartal 2016 netto tap på 16 millioner kroner.

Individuelle nedskrivninger på utlån og garantier per tredje kvartal 2016 utgjorde 562 millioner kroner (192 millioner), en økning på 370 millioner siste 12 måneder.

Samlede problemlån (misligholdte og tapsutsatte) utgjør 1.581 millioner kroner (667 millioner), tilsvarende 1,18 prosent (0,53 prosent) av brutto utlån inklusive lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

Mislighold over 90 dager var 221 millioner kroner (218 millioner). I prosent av brutto utlån er misligholdet 0,16 prosent (0,17 prosent). Av samlet mislighold er det tapsavsatt 35 millioner kroner (29 millioner) tilsvarende 16 prosent (13 prosent).

Misligholdet fordeler seg på næringslivskunder med 44 millioner kroner (50 millioner) og 177 millioner på privatmarkeds kunder (169 millioner).

Andre tapsutsatte engasjement utgjorde 1.360 millioner kroner (448 millioner), 1,01 prosent (0,36 prosent) av brutto utlån. Individuelle nedskrivninger på disse engasjementene var 526 millioner kroner (164 millioner) tilsvarende en andel på 39 prosent (37 prosent).

Andre tapsutsatte engasjement fordeler seg på næringslivskunder med 1.334 millioner kroner (431 millioner) og 26 millioner (17 millioner) på privatmarkeds kunder.

Ved utgangen av tredje kvartal 2016 er samlede nedskrivninger knyttet til offshoreporteføljen 8,1 prosent. Eksponeringen innenfor offshore er redusert med 1,1 milliarder kroner siste 12 måneder.

Næringen gjennomgår en restrukturering. Prosessen er krevende som følge av at selskapene har en gjeldsstruktur som omfatter flere banker med særskilte lånefasiliteter samt obligasjonsgjeld. De løsningsforslag som foreligger inkluderer tilførsel av frisk egenkapital, avdragsutsettelse og reforhandlet/slettet/konvertert obligasjonsgjeld.

Så langt har dette arbeidet gitt gode resultater. SpareBank 1 SMN legger vekt på at de løsninger som etableres skal være av varig karakter, i en balansert belastning mellom kredittinstitusjonene og begrense bankens risiko. Banken har ikke observert smitteeffekter til andre næringer ved utgangen av tredje kvartal 2016.

SpareBank 1 SMN vurderer at det ikke er grunnlag for å endre tapsestimatene på omkring 500 millioner kroner for inneværende år som ble varslet ved regnskapsfremleggelsen av første kvartal.

Gruppevise tapsnedskrivninger

Beregning av gruppevise tapsnedskrivninger gjøres med utgangspunkt i:

- Hendelser som har påvirket bankens portefølje (som gir migrering mellom risikoklassene etter innvilgelse)
- Hendelser som ennå ikke har påvirket porteføljen på grunn av at bankens kredittrisikomodeller ikke fanger effektene raskt nok opp (for eksempel vesentlige skift i makroøkonomiske forhold)

Gruppevise tapsnedskrivninger ble i første kvartal 2016 økt med 150 millioner kroner. Bakgrunnen for dette var at økt misligholdssannsynlighet og reduserte skipsverdier medfører større sannsynlighet for tap innenfor oljerelatert virksomhet som følge av en utfordrende markedssituasjonen. Økte individuelle tapsnedskrivninger i andre og tredje kvartal 2016 knyttet til denne sektoren gav grunnlag for å redusere avsetningen til gruppevise tapsnedskrivninger, og nedskrivningene er redusert med 110 millioner kroner i andre kvartal og 25 millioner kroner i tredje kvartal.

Samlede gruppevise tapsnedskrivninger er med dette 391 millioner kroner (326 millioner), som utgjør 0,29 prosent (0,26 prosent) av totale utlån. Gruppevise nedskrivninger fordeler seg med 98 millioner kroner på privatmarkedet og 293 millioner kroner på næringsliv. Av avsetningen på 293 millioner kroner på

næringslivsporteføljen utgjør avsetning knyttet til oljerelatert virksomhet 115 millioner kroner. Resterende gruppevise tapsnedskrivninger på næringslivsporteføljen på 178 millioner kroner fordeler seg relativt jevnt på øvrige sektorer.

Forvaltningskapital 140 milliarder kroner

Konsernets forvaltningskapital per tredje kvartal 2016 var 139,8 milliarder kroner (129,2 milliarder) og har økt med 10,6 milliarder tilsvarende 8,2 prosent siste 12 måneder.

Per tredje kvartal 2016 er utlån på 34,9 milliarder kroner (31,3 milliarder) solgt av SpareBank 1 SMN til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Disse lånene fremkommer ikke som utlån i bankens balanse. Kommentarene som omhandler vekst i utlån, inkluderer utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

Høy vekst i boliglån, tilnærmet nullvekst i utlån til bedrifter siste 12 måneder

(Fordelt i henhold til sektor – se note 5 og note 9).

Totale utlån har økt med 8,3 milliarder kroner (9,7 milliarder) tilsvarende 6,6 prosent (8,3 prosent) siste 12 måneder og var 134,5 milliarder (126,2 milliarder) per tredje kvartal 2016. Veksten i 2016 har vært 5,6 prosent (4,8 prosent).

Utlån til privatkunder økte med 8,5 milliarder kroner (6,3 milliarder) til 87,4 milliarder siste 12 måneder, som tilsvarer en vekst på 10,8 prosent (8,7 prosent). I 2016 har veksten i utlån til privatkunder så langt vært 8,3 prosent (6,4 prosent).

Utlån til næringslivskunder siste 12 måneder er redusert med 0,2 milliarder kroner (vekst 3,4 milliarder) tilsvarende minus 0,5 prosent (vekst 7,8 prosent). Samlede utlån til næringslivskunder utgjorde 47,1 milliarder kroner per tredje kvartal 2016. Utlån til næringslivskunder har økt med 0,9 prosent (2,1 prosent) i 2016.

Utlån til privatkunder utgjorde 65 prosent (63 prosent) av totale utlån til kunder per tredje kvartal 2016.

Innskudd

Innskudd fra kunder økte med 2,7 milliarder kroner (5,5 milliarder) siste 12 måneder til 66,3 milliarder per tredje kvartal 2016. Dette tilsvarer en vekst på 4,2 prosent (9,5 prosent) siste 12 måneder.

Innskudd fra privatkunder økte med 1,5 milliarder kroner (2,1 milliarder) til 29,7 milliarder tilsvarende 5,3 prosent (8,2 prosent), og innskudd fra næringslivskunder økte med 1,2 milliarder (3,4 milliarder) til 36,6 milliarder tilsvarende 3,3 prosent (10,6 prosent).

Investeringsprodukter

Samlet kundeportefølje av investeringsprodukter utenfor bankens balanse var per tredje kvartal 2016 på 8,2 milliarder kroner (7,6 milliarder). Nysalg og verdiøkning på underliggende verdipapirer forklarer økningen på aksjefond og aktiv forvaltning.

Investeringsprodukter, kundeporteføljer (mill. kr)	Januar-September		
	2016	2015	Endring
Aksjefond	4.966	4.819	147
Spareforsikring	679	671	8
Aktiv forvaltning	2.518	2.140	378
Totalt	8.163	7.630	533

Forsikringsporteføljer

Bankens forsikringsportefølje har hatt en vekst på 65 millioner tilsvarende 5,5 prosent siste 12 måneder. Veksten på skadeforsikring har vært 2,1 prosent, på personforsikring 12,1 prosent og på tjenestepensjon har veksten vært 9,5 prosent.

Forsikring, premievolum (mill. kr)	Januar-September		
	2016	2015	Endring
Skadeforsikring	735	720	15
Personforsikring	296	264	32
Tjenestepensjon	208	190	18
Totalt	1.239	1.174	65

Privatmarked

Samlede driftsinntekter ble 1.227 millioner kroner (1.239 millioner) hvor netto renteinntekter utgjorde 713 millioner kroner (709 millioner) og provisjonsinntektene 513 millioner kroner (530 millioner). Inntektene har økt som følge av økte utlån og bedre innskuddsmarginer, samt økte provisjonsinntekter fra betaling, sparing og forsikring. Samtidig har reduserte utlånsmarginer isolert sett redusert inntektene, og samlede inntekter ble redusert med 12 millioner kroner. Avkastning på anvendt kapital i privatmarkedssegmentet ble 13,5 prosent (16,2 prosent). Som anvendt kapital er regulatorisk kapital på 14,5 prosent benyttet, tilsvarende konsernets målsetting om ren kjernekapitaldekning innen 31. desember 2016.

Utlånsmarginen per tredje kvartal 2016 ble 1,76 prosent (2,11 prosent), mens innskuddsmarginen ble 0,24 prosent (minus 0,20 prosent) (målt mot 3 måneders Nibor). Gjennomsnittlig 3 måneders Nibor er redusert med 30 basispunkter siden starten av 2015.

Siste 12 måneder ble utlåns- og innskuddsvekst i privatmarkedet henholdsvis 10,3 prosent (8,1 prosent) og 4,4 prosent (5,1 prosent).

Det er gjennomgående lav risiko i utlån til privatkunder, og dette reflekteres i fortsatt svært lave tap. Det er ingen indikasjoner på økte taps- og misligholdsnivåer i bankens boliglånsportefølje. Låneporteføljen er sikret med pant i boligeiendom, og verdiutviklingen på boliger har vært tilfredsstillende i bankens markedsområde sett under ett.

Næringsliv

Driftsinntektene ble 889 millioner kroner (874 millioner) per tredje kvartal 2016. Netto renteinntekter ble 731 millioner kroner (729 millioner) og provisjonsinntektene ble 158 millioner kroner (146 millioner) inklusive 10 millioner kroner (11 millioner) i inntekter på rente- og valutaforretninger. Driftsinntektene i næringslivssegmentet har økt i all hovedsak på grunn av økte innskuddsmarginer og økte garantiprovisjoner.

Samlede tap i næringslivsdivisjonen ble 398 millioner kroner (100 millioner) hvorav individuelle nedskrivninger utgjorde 383 millioner kroner og gruppevise nedskrivninger 15 millioner. Tapene er i all vesentlighet knyttet til utfordringene innen olje og offshore.

Avkastning på anvendt kapital for næringslivssegmentet ble 4,1 prosent per tredje kvartal 2016 (12,9 prosent). Som anvendt kapital er regulatorisk kapital på 14,5 prosent benyttet, tilsvarende konsernets målsetting om ren kjernekapitaldekning innen 31. desember 2016.

Utlåns- og innskuddsmargin ble henholdsvis 2,60 prosent (2,68 prosent) og minus 0,16 prosent (minus 0,31 prosent) per tredje kvartal 2016.

Utlånene ble redusert med 2,5 prosent (vekst 7,8 prosent) og innskuddene økte med 6,4 prosent (16,2 prosent) siste 12 måneder.

Datterselskaper

Samlet resultat per tredje kvartal 2016 ble 220,3 millioner kroner (167,5 millioner) før skatt og minoritetsandeler.

Resultat før skatt (mill. kr)	Januar-September		
	2016	2015	Endring
EiendomsMegler 1 Midt-Norge	59,5	39,5	20,0
SpareBank 1 Finans Midt-Norge	74,9	63,6	11,4
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN	32,9	26,0	6,9
Allegro Kapitalforvaltning	5,1	2,1	3,0
SpareBank 1 SMN Invest	36,7	33,0	3,7
SpareBank 1 Markets (fra 2. kvartal 2015)	6,0	-62,7	68,6
Andre selskaper	5,3	3,3	2,0
Sum	220,3	104,8	115,5

Resultatene er selskapenes totalresultat. Bankens eierandel i EiendomsMegler 1 Midt-Norge er 87,0 prosent, i SpareBank 1 Finans Midt-Norge 64,6 prosent, i Allegro 90,1 prosent og i SpareBank 1 Markets 73,5 prosent. Eierandelen i de øvrige selskapene er 100 prosent.

EiendomsMegler 1 Midt-Norge har oppnådd et svært godt resultat per tredje kvartal 2016. Selskapet er markedsleder i Trøndelag og Møre og Romsdal med en markedsandel på 40 prosent, og i Trondheim ca. 50 prosent. Selskapets resultat på 59,5 millioner kroner (39,5 millioner) er meget bra, og 20,0 millioner kroner bedre enn samme periode i 2015. Godt salg av særlig nye boligprosjekter forklarer mye av resultatforbedringen, samtidig som antall solgte boligheter total også har økt. Antall solgte boligheter var 5.776 per tredje kvartal 2016 mot 5.290 i samme periode i 2015.

SpareBank 1 Finans Midt-Norge hadde et resultat på 74,9 millioner kroner per tredje kvartal 2016 (63,6 millioner) og har positiv resultatutvikling som følge av økte inntekter spesielt fra billån. Selskapets forretningsområder er hovedsakelig leasing til SMB-markedet og billån til privatkunder. Leasingavtalene utgjør 2,3 milliarder kroner og billån 2,6 milliarder kroner.

Det har vært god vekst, og spesielt på billån hvor veksten siste 12 måneder har vært 38 prosent. SamSpar-bankene i SpareBank 1 har en eierandel i SpareBank 1 Finans Midt-Norge på 27,9 prosent. Sparebanken Sogn og Fjordane gikk inn på eiersiden i januar 2016 med en eierandel på 7,5 prosent, noe som har økt selskapets distribusjonskraft ytterligere. SpareBank 1 SMN eier 64,6 prosent av aksjene i SpareBank 1 Finans Midt-Norge.

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN oppnådde per tredje kvartal 2016 et overskudd før skatt på 32,9 millioner kroner (26,0 millioner). SpareBank 1 Regnskapshuset SMN har en vekststrategi tuftet på oppkjøp av mindre regnskapskontorer. Selskapet har i 2016 kjøpt opp tre selskaper på Sunnmøre som er konsolidert inn ved kvartalsskiftet.

Selskapet retter seg mot SMB-segmentet med en teknologisk moderne distribusjonsmodell og et bredt tjenestespekter. For å bli bedre rustet til å gjennomføre en større digital satsing og til å modernisere regnskapstjenestene har selskapet i tredje kvartal kjøpt IT-konsulentselskapet Areto Solutions. Dette selskapet har 20 ansatte og har kontorsted i Trondheim.

Allegro Kapitalforvaltning forvalter porteføljer for kunder primært i SpareBank 1 SMN og SamSpar-bankene. Bankene er selskapets distribusjonskanal. Resultat før skatt i selskapet ble per tredje kvartal 2016 5,1 millioner kroner (2,1 millioner). Selskapet forvalter en portefølje på 6,1 milliarder kroner.

SpareBank 1 SMN Invest investerer i aksjer, hovedsakelig i regionale virksomheter. Selskapet hadde et overskudd per tredje kvartal 2016 på 36,7 millioner kroner (33,0 millioner).

Verdiendringer og realisering av tap eller gevinster i selskapets samlede aksjebeholdning representerer 20,8 millioner kroner av selskapet totale inntekter. Selskapet har i tillegg eierinteresser i eiendomsselskapet Grilstad Marina og resultatandelen herfra var 19,1 millioner kroner per tredje kvartal 2016.

SpareBank 1 Markets er datterselskap av SpareBank 1 SMN med eierandel 73,5 prosent. SpareBank 1 Markets har hovedkontor i Oslo og avdelinger i Trondheim og Ålesund. Det er 108 ansatte i selskapet.

SpareBank 1 Markets er et verdipapirforetak med komplett produktspekter. Selskapets ambisjon er å være et lønnsomt kapitalmarkedsmiljø som i samarbeid med eierbankene kan levere alle kapitalmarkedstjenester.

Selskapets resultat før skatt for de tre første kvartalene i 2016 ble 6,0 millioner kroner. Det har vært tilfredsstillende resultater innenfor alle forretningsområdene i selskapet. Underliggende drift er god for disse områdene, med en solid kundebase.

I SpareBank 1 SMNs markedsområde er selskapet det ledende kapitalmarkedsmiljøet. SpareBank 1 Markets har hovedfokus på kunder hvor selskapet selv har en sterk konkurranseposisjon alene eller i samspill med eierbankene.

Tilfredsstillende finansiering og god likviditet

Banken har en konservativ likviditetsstrategi. Strategien legger vekt på å ha likviditetsreserver som sikrer banken overlevelse i 12 måneder med ordinær drift og uten behov for ny ekstern finansiering.

Banken har likviditetsreserver på 25 milliarder kroner og er finansiert i 29 måneder med ordinær drift uten ny ekstern finansiering.

Finansdepartementet stiller krav til at alle kredittinstitusjoner skal ha tilstrekkelige likviditetsbuffer til å tåle perioder med begrenset tilgang på markedsfinansiering. Liquidity Coverage Ratio (LCR) måler størrelsen på bankenes likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stressituasjon.

LCR var relativt høy ved kvartalsskiftet, og er beregnet til 138 prosent per 30. september 2016.

Banken tok i andre kvartal opp et nytt lån i Euromarkedet på 500 millioner euro med en løpetid på 5 år.

Banken har god diversifisering mellom ulike finansieringskilder og -produkter. Andelen av bankens samlede pengemarkedsfinansiering med over ett års løpetid var 85 prosent (88 prosent) ved kvartalsskiftet.

Rating

Bankens rating hos Moody's og Fitch Ratings er henholdsvis A1 (outlook stable) og A- (outlook stable).

Soliditet

Ren kjernekapitaldekning per 30. september 2016 ble 14,3 prosent (13,2 prosent). Endringen siste 12 måneder tilskrives:

- Ren kjernekapital har økt med 1,2 milliarder kroner tilsvarende 10,4 prosent. Dette er i all hovedsak tilbakeholdt overskudd
- Samlet kapitalbehov har økt med 141 millioner kroner tilsvarende 2,0 prosent siste 12 måneder. Lav vekst i kapitalbehovet skyldes i stor grad utlånsveksten er kommet på boliglån mens lån til næringslivet har hatt lav vekst. Redusert utlån til næringseiendom i BN Bank har også bidratt positivt til lav vekst i kapitalbehovet. Endret utlåns sammensetning har medført at kapitalkrav knyttet til overgangsregelen har økt, og dette utgjør ved kvartalsskiftet 10 prosent av samlet kapitalkrav i konsernet

Per 30. september 2016 er regulatoriske krav til ren kjernekapital på 11,5 prosent, inkludert kombinerte bufferkrav. 30. juni 2016 ble motsyklisk buffer økt til 1,5 prosent.

Styret i SpareBank 1 SMN gjør løpende vurderinger av kapital situasjonen og fremtidige kapitalkrav.

SpareBank 1 SMN styrer mot et mål for ren kjernekapitaldekning på minimum 14,5 prosent per 31. desember 2016.

Styret i SpareBank 1 SMN legger til grunn at gjennomføring av bankens kapitalplan vil sikre at banken når de kapitalkrav markedet forventer og myndighetene setter uten gjennomføring av emisjon.

Følgende tiltak er de vesentligste i konsernets kapitalplan:

- Fortsatt god bankdrift gjennom effektivisering og prioritering av lønnsomme segmenter
- Moderat vekst i bankens balansekrevene virksomheter, med prioritering av utlån til husholdninger
- Nedbygging av næringseiendomsporteføljen i BN Bank. Ved utgangen av tredje kvartal 2016 er porteføljen redusert med 45 prosent siden 30. juni 2015

Banken har mottatt brev fra Finanstilsynet med vurdering av tillegg for risikoer som ikke dekkes tilstrekkelig av pilar 1. Finanstilsynet vurdering gir et påslag på 2,3 prosent hovedsakelig knyttet til eierrisiko, markedsrisiko samt konsentrasjonsrisiko på kreditt. Styret vurderer dette som høyere enn bakenforliggende forhold i banken tilsier. Det har imidlertid ikke betydning for styrets mål for ren kjernekapital på 14,5 prosent. Banken vil levere sitt tilsvarende innen 1. november 2016.

Bankens egenkapitalbevis (MING)

Bokført verdi per egenkapitalbevis ved kvartalsskiftet var 71,17 kroner (65,52), og resultatet per egenkapitalbevis ble 5,70 kroner (5,57). Per 30. september 2016 var kursen 55,75 kroner (50,50 per 31. desember 2015). Det er i 2016 utbetalt et utbytte for 2015 på 2,25 kroner per bevis.

Pris/Inntjening ble 7,33 (7,27) og Pris/Bok 0,78 (0,82).

Risikoforhold

Utfordringene i offshorenæringen medfører at tap og problemlån er på et høyt nivå. Økning i individuelle nedskrivninger samt gruppevis nedskrivninger kan i all hovedsak tilskrives kunder i dette markedssegmentet. Banken ser i liten grad smitteeffekter over til resten av utlånsporteføljen, og kredittkvaliteten i den øvrige utlånsportefølje er tilfredsstillende, og taps- og misligholdsnivået i øvrige porteføljer er lavt.

Banken legger til grunn fortsatt lav vekstrate i BNP som følge av reduserte oljeinvesteringer. Kronen har styrket seg, og dermed redusert noe av drahjelpen for norsk eksportnæring, og vil delvis motvirke noe av disse effektene. Banken legger også til grunn en moderat vekst i kredittetterspørsel fra midtnorsk næringsliv fremover som følge av fortsatt lavt investeringsnivå.

Banken forventer en viss økning i arbeidsledigheten, men legger til grunn at arbeidsledigheten fortsatt vil være relativt lav, og med et fortsatt lavt rentenivå anser banken at tapsrisiko i bankens privatmarkedsportefølje fortsatt vil være lav.

Kredittetterspørselen fra norske husholdninger er fortsatt høyere enn lønnsveksten og vil i stor grad påvirkes av utviklingen i boligprisene. Dersom boligprisene stagnerer, eller faller, vil det være en risiko for at husholdningenes sparerate øker, og at dette vil gi redusert omsetning for deler av norsk næringsliv.

Bankens resultater påvirkes direkte og indirekte av svingningene i verdipapirmarkedene. Den indirekte effekten skyldes i all hovedsak bankens eierandel i SpareBank 1 Gruppen hvor både forsikringsvirksomheten og fondsforvaltningsaktivitetene påvirkes av svingningene.

Banken er også eksponert for risiko knyttet til tilgang på ekstern finansiering. Dette reflekteres i bankens konservative likviditetsstrategi (se forøvrig avsnittet foran om finansiering og likviditet).

Utsikter

SpareBank 1 SMN utvikler seg tilfredsstillende. Styret fremhever gode resultater i datterselskaper og tilknyttede selskaper.

Sterk vekst i boliglån bekrefter at bankens solide markedsposisjon styrkes blant personkundene. Stadig flere små og mellomstore foretak velger å bli kunde i SpareBank 1 SMN. Konkurransesituasjonen innenfor utlån til næringseiendom er krevende. Norske og utenlandske banker priser ulikt som følge av ulike regulatoriske krav. Dette bidrar til å dempe en ellers positiv marginutvikling innenfor næringslivsmarkedet.

Arbeidet med restrukturering av virksomheter innenfor olje- og offshoresegmentet vies stor oppmerksomhet. Det er gjort tapsnedskrivninger på til sammen 509 millioner kroner, hvorav 356 millioner kroner i 2016 innenfor denne sektoren. Styret legger til grunn at utfordringene i sektoren vil vedvare og forventer samlede tap for året på omkring 500 millioner kroner.

Bankens plan om nullvekst i kostnader for morbanken er gjennomført. Styret legger til grunn at endret kundeadferd og ny teknologi vil legge til rette for ytterligere effektivisering.

Styret er tilfreds med at ren kjernekapitaldekning er styrket til 14,3 prosent. Konsernets mål om 14,5 prosent ren kjernekapital innen 31.desember 2016 forventes nådd.

2016 forventes å bli et godt år for SpareBank 1 SMN.

Trondheim, 23. oktober 2016
Styret i SpareBank 1 SMN

Kjell Bjordal
Styrets leder

Bård Benum
Nestleder

Paul E. Hjelm-Hansen

Aud Skrudland

Morten Loktu

Janne Thyø Thomsen

Arnhild Holstad

Erik Gunnes
Ansatterepresentant

Oddny Lysberg
Ansatterepresentant

Finn Haugan
Konsernsjef

Resultatregnskap

Morbank

Januar-September

Konsern

Januar-September

2015	3.kv.15	3.kv.16	2015	2016	(mill. kr)	Note	2016	2015	3.kv.16	3.kv.15	2015
3.865	962	826	2.949	2.539	Renteinntekter		2.680	3.069	874	1.058	4.031
2.161	538	426	1.671	1.292	Rentekostnader		1.289	1.670	425	593	2.159
1.703	423	400	1.277	1.248	Netto renteinntekter	10	1.391	1.399	449	466	1.872
1.005	256	252	749	734	Provisjonsinntekter		952	936	326	317	1.245
103	28	22	75	63	Provisjonskostnader		99	97	34	38	135
220	8	9	210	26	Andre driftsinntekter		407	329	120	99	435
1.123	237	239	884	697	Netto provisjons- og andre inntekter		1.260	1.168	412	378	1.545
471	4	13	470	593	Utbytte		87	23	13	0	25
-	-	-	-	-	Netto resultat fra eierinteresser	3	349	327	103	78	448
-125	-85	80	-92	143	Netto resultat fra finansielle instrumenter	3	281	1	157	-91	-14
346	-81	93	378	736	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser		717	350	274	-13	459
3.172	579	732	2.540	2.680	Sum inntekter		3.368	2.917	1.134	831	3.876
588	140	139	441	439	Personalkostnader		908	814	294	264	1.093
629	144	156	450	459	Andre driftskostnader		613	602	210	203	838
1.217	284	294	890	898	Sum driftskostnader	11	1.521	1.416	504	466	1.931
1.955	295	438	1.650	1.783	Resultat før tap		1.847	1.501	630	364	1.945
159	54	127	106	408	Tap på utlån, garantier m.v.	2,6,7	417	112	130	56	169
1.796	242	311	1.544	1.375	Resultat før skatt	3	1.430	1.389	500	309	1.776
325	65	70	250	196	Skattekostnad		242	270	85	61	370
-	-	-	-	-	Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	2,3	-3	-1	-1	0	-1
1.471	177	241	1.294	1.179	Periodens resultat		1.185	1.119	414	248	1.406
					Konrollerende eierinteressers andel av periodens resultat		1.158	1.119	405	253	1.410
					Ikke-konrollerende eierinteressers andel av periodens resultat		27	0	9	-5	-4
					Resultat per egenkapitalbevis		5,84	5,57	2,04	1,23	7,00
					Utvannet resultat pr egenkapitalbevis		5,70	5,57	2,00	1,26	7,02

Utvidet resultatregnskap

Morbank						Konsern					
			Januar-September		(mill. kr)	Januar-September					
2015	3.kv.15	3.kv.16	2015	2016		2016	2015	3.kv.16	3.kv.15	2015	
1.471	177	241	1.294	1.179	Periodens resultat	1.185	1.119	414	248	1.406	
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat											
Aktuarielle gevinster og tap											
109	-	-	-	-	- pensjoner	-	-	-	-	115	
-27	-	-	-	-	- Skatt på estimatavvik pensjon	-	-	-	-	-28	
Andre inntekter og kostnader tilknyttede og felleskontrollerte											
-	-	-	-	-	- foretak	-19	35	4	6	36	
82	-	-	-	-	Sum	-19	35	4	6	123	
Poster som vil bli reklassifisert til resultat											
Endring i virkelig verdi for investeringer tilgjengelig for salg											
75	-	-	-	-52	-	-52	-	-	-	78	
Andre inntekter og kostnader tilknyttede og felleskontrollerte											
-	-	-	-	-	- foretak	-15	0	1	-1	1	
-1	-	-	-	-	- Skatt	-	-	-	-	-1	
74	-	-	-	-52	Sum	-67	0	1	-1	78	
1.627	177	241	1.294	1.127	Totalresultat	1.099	1.154	420	253	1.607	
Kontrollerende eierinteressers andel av periodens totalresultat						1.072	1.154	411	258	1.611	
Ikke-kontrollerende eierinteressers andel av periodens totalresultat						27	0	9	-5	-4	

Balanse

Morbank			Note	Konsern		
31.12.15	30.9.15	30.9.16 (mill. kr)		30.9.16	30.9.15	31.12.15
3.270	1.252	1.080		1.080	1.252	3.270
5.883	6.122	10.755		6.652	2.807	2.407
89.596	90.673	94.108	5	98.619	94.400	93.415
15.752	14.430	16.977	15	16.898	14.430	15.752
7.606	7.580	5.536	15	5.489	7.513	7.524
337	254	235	2,15	1.253	1.221	1.485
3.624	3.366	3.669		5.649	5.189	5.522
2.927	2.853	3.005		-	-	-
222	222	330	2	217	15	16
466	466	475		628	552	562
411	272	1.556	12	3.331	1.859	1.962
130.095	127.490	137.726	Eiendeler	139.815	129.237	131.914
8.155	8.324	10.491		10.591	8.324	8.155
65.091	64.276	67.387	9	66.290	63.620	64.090
35.154	33.557	37.124	14	37.124	33.557	35.154
5.366	5.523	5.016	15	5.004	5.486	5.414
868	691	1.409	13	2.353	1.342	1.734
-	-	-	2	11	0	0
3.463	3.453	3.507	14	3.550	3.453	3.463
118.097	115.824	124.933	Sum gjeld	124.922	115.782	118.010
2.597	2.597	2.597		2.597	2.597	2.597
-0	-0	-0		-2	-0	-21
895	895	895		895	895	895
3.790	3.122	3.790		3.791	3.122	3.790
292	-	-		-	-	292
40	-	-		-	-	40
4.105	3.619	4.105		4.105	3.619	4.105
279	139	221		233	148	290
-	-	5		1.679	1.660	1.597
-	1.294	1.179		1.185	1.119	-
				411	295	318
11.998	11.666	12.792	Sum egenkapital	14.893	13.455	13.904
130.095	127.490	137.726	Gjeld og egenkapital	139.815	129.237	131.914

Kontantstrømoppstilling

Morbank				Konsern		
Januar-September				Januar-September		
2015	2015	2016	(mill. kr)	2016	2015	2015
1.471	1.294	1.179	Resultat etter skatt	1.185	1.119	1.406
70	31	31	+ Av- og nedskrivninger	73	79	104
159	106	408	+ Tap på utlån/garantier	417	112	169
1.700	1.430	1.618	Tilført fra årets virksomhet	1.675	1.310	1.678
224	384	915	Reduksjon/(økning) øvrige fordringer	560	-62	-190
-782	-884	190	Økning/(reduksjon) annen gjeld	220	-520	-112
-3.277	-4.301	-4.920	Reduksjon/(økning) utlån	-5.621	-4.402	-3.472
-1.520	-1.758	-4.871	Reduksjon/(økning) utlån kredittinstitusjoner	-4.245	-1.518	-1.118
3.889	3.074	2.296	Økning/(reduksjon) innskudd kunder	2.200	2.940	3.410
-968	-799	2.336	Økning/(reduksjon) innskudd kredittinstitusjoner	2.436	-799	-968
-1.575	-253	-1.225	Reduksjon/(økning) sertifikater og obligasjoner	-1.146	-253	-1.575
-2.311	-3.106	-3.661	A) Netto likviditetsendring fra virksomhet	-3.921	-3.303	-2.349
-61	-17	-30	Brutto investeringer bygninger/driftsmidler	-33	-28	-50
-821	-489	-230	Netto innbetalt kapital tilknyttede selskaper/datterselskaper	-213	6	-98
-6	2	50	Reduksjon/(økning) aksjer og eierinteresser	253	-285	-702
-887	-504	-211	B) Netto likviditetsendring investeringer	7	-307	-849
93	82	44	Økning/(reduksjon) i ansvarlig lånekapital	86	82	93
-1	-0	0	Innbetalinger/(utbetalinger) knyttet til eierandelskapital	0	-0	-1
-292	-292	-292	Utbetalt utbytte	-292	-292	-292
-160	-160	-40	Besluttet gaveutdeling	-40	-160	-160
2.153	556	1.970	Økning/(reduksjon) annen langsiktig gjeld	1.970	556	2.153
1.792	186	1.682	C) Netto likviditetsendringer finansiering	1.724	186	1.792
-1.405	-3.424	-2.190	A) + B) + C) Netto endringer i likvider i året	-2.190	-3.424	-1.405
4.676	4.676	3.270	Likviditetsbeholdning per 01.01	3.270	4.676	4.676
3.270	1.252	1.080	Likviditetsbeholdning ved utgangen av kvartalet	1.080	1.252	3.270
-1.405	-3.424	-2.190	Endring	-2.190	-3.424	-1.405

Endring i egenkapital

Morbank (mill. kr)	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital						
	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Grunnfonds- kapital	Utjevnings- fond	Utbytte	Gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 1.1.15	2.597	895	3.619	3.122	292	160	139	-	10.824
Periodens resultat	-	-	457	616	292	40	66	-	1.471
Utvidede resultatposter									
Urealiserte verdier aksjer	-	-	-	-	-	-	74	-	74
Tilgjengelig for salg	-	-	29	53	-	-	-	-	82
Estimatavvik pensjoner	-	-	29	53	-	-	74	-	156
Sum utvidede resultatposter	-	-	29	53	-	-	74	-	156
Totalresultat for perioden	-	-	486	669	292	40	140	-	1.627
Transaksjoner med eierne									
Utbetalt utbytte for 2014	-	-	-	-	-292	-	-	-	-292
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-160	-	-	-160
Kjøp og salg egne egenkapitalbevis	-	-	-	-1	-	-	-	-	-1
Sum transaksjoner med eierne	-	-	-	-1	-292	-160	-	-	-453
Egenkapital per 31.12.15	2.597	895	4.105	3.790	292	40	279	-	11.998
Egenkapital per 1.1.16	2.597	895	4.105	3.790	292	40	279	-	11.998
Periodens resultat	-	-	-	-	-	-	-	1.179	1.179
Utvidede resultatposter									
Urealiserte verdier aksjer	-	-	-	-	-	-	-57	5	-52
Tilgjengelig for salg	-	-	-	-	-	-	-57	5	-52
Sum utvidede resultatposter	-	-	-	-	-	-	-57	5	-52
Totalresultat for perioden	-	-	-	-	-	-	-57	1.184	1.127
Transaksjoner med eierne									
Utbetalt utbytte for 2015	-	-	-	-	-292	-	-	-	-292
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-40	-	-	-40
Kjøp og salg egne egenkapitalbevis	0	-	-	0	-	-	-	-	0
Sum transaksjoner med eierne	0	-	-	0	-292	-40	-	-	-332
Egenkapital per 30.9.16	2.597	895	4.105	3.790	-	-	221	1.184	12.792

Konsern	Kontrollerende eierinteresser									
	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital							
(mill. kr)	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Grunnfonds- kapital	Utjevnings- fond	Utbytte	Gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Ikke- kontrollerende eierinteresser	Sum egenkapital
Egenkapital per 1.1.15	2.597	895	3.619	3.122	292	160	148	1.620	72	12.524
Periodens resultat	-	-	457	616	292	40	66	-61	-4	1.406
Utvidede resultatposter										
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	37	-	37
Urealiserte verdier aksjer Tilgjengelig for salg	-	-	-	-	-	-	77	-	-	77
Estimatavvik pensjoner	-	-	29	53	-	-	-	4	1	87
Sum utvidede resultatposter	-	-	29	53	-	-	77	41	1	201
Totalresultat for perioden	-	-	486	669	292	40	142	-20	-3	1.607
Transaksjoner med eierne										
Utbetalt utbytte for 2014	-	-	-	-	-292	-	-	-	-	-292
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-160	-	-	-	-160
Kjøp og salg av egne egenkapitalbevis	-	-	-	-1	-	-	-	-	-	-1
Andre egenkapitalføringer	-	-	-	-	-	-	-	4	-	4
Andre transaksjoner tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	-3	-	-3
Egne egenkapitalbevis i SB1 Markets ^{*)}	-21	-	-	-	-	-	-	-5	-	-25
Endring ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-	-	-	-	-	-	249	249
Sum transaksjoner med eierne	-21	-	-	-1	-292	-160	-	-3	249	-227
Egenkapital per 31.12.15	2.576	895	4.105	3.790	292	40	290	1.597	318	13.904

^{*)} Beholdning av egne egenkapitalbevis som ledd i SpareBank i Markets' tradingaktivitet

(mill. kr)	Kontrollerende eierinteresser									
	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital							
	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Grunnfonds- kapital	Utjevnings- fond	Utbytte	Gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Ikke- kontrollerende eierinteresser	Sum egenkapital
Egenkapital per 1.1.16	2.576	895	4.105	3.790	292	40	290	1.597	318	13.904
Periodens resultat	-	-	-	-	-	-	-	1.158	27	1.185
Utvidede resultatposter										
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	-34	-	-34
Urealiserte verdier aksjer Tilgjengelig for salg	-	-	-	-	-	-	-57	5	-	-52
Sum utvidede resultatposter	-	-	-	-	-	-	-57	-29	-	-86
Totalresultat for perioden	-	-	-	-	-	-	-57	1.129	27	1.099
Transaksjoner med eierne										
Utbetalt utbytte for 2015	-	-	-	-	-292	-	-	-	-	-292
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-40	-	-	-	-40
Kjøp og salg av egne egenkapitalbevis	0	-	-	0	-	-	-	-	-	0
Andre egenkapitalføringer	-	-	-	-	-	-	-	4	-	4
Andre transaksjoner tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	136	-	136
Egne egenkapitalbevis i SB1 Markets ^{*)}	19	-	-	0	-	-	-	-2	-	17
Endring ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-	-	-	-	-	-	66	66
Sum transaksjoner med eierne	19	-	-	0	-292	-40	-	138	66	-109
Egenkapital per 30.9.16	2.595	895	4.105	3.791	-	-	233	2.864	411	14.893

^{*)} Beholdning av egne egenkapitalbevis som ledd i SpareBank i Markets' tradingaktivitet

Noter

Innholdsfortegnelse

Note 1 - Regnskapsprinsipper	26
Note 2 - Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger	27
Note 3 - Segmentrapportering	28
Note 4 - Kapitaldekning	30
Note 5 - Utlån til kunder fordelt på sektor og næring	32
Note 6 - Tap på utlån og garantier	33
Note 7 - Nedskrivning på utlån og garantier	34
Note 8 - Misligholdte og tapsutsatte engasjement	35
Note 9 - Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring	36
Note 10 - Netto renteinntekter	37
Note 11 - Andre driftskostnader	38
Note 12 - Øvrige eiendeler	39
Note 13 - Annen gjeld	40
Note 14 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital	41
Note 15 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	42
Note 16 - Likviditetsrisiko	44

Note 1 - Regnskapsprinsipper

SpareBank 1 SMN avlegger kvartalsregnskapet i samsvar med børsforskrift, børsregler og International Financial Reporting Standards (IFRS), godkjent av EU, herunder IAS 34 om delårsrapportering. Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2015. Konsernet har i denne kvartalsrapporten benyttet de samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap.

Note 2 - Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimer, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I fjorårets årsregnskap er det redegjort nærmere for vesentlige estimer og forutsetninger i note 3 Kritiske estimer og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper.

Pensjoner

Sparebank1 SMN -konsernet har to typer pensjonsavtaler - ytelsesbasert og innskuddsbasert pensjonsavtale. For ytterligere beskrivelse av de ulike pensjonsordningene, se note 25 i årsrapporten for 2015.

Konsernets pensjonsforpliktelser regnskapsføres i henhold til IAS 19R. Estimatavvik føres derfor direkte mot egenkapitalen og presenteres under andre inntekter og kostnader.

Ytelsesordningen ble besluttet avvirket i styremøte 21. oktober 2016. Ansatte i ytelsesordningen vil gå over på innskuddsbasert pensjon fra første januar 2017, dette vil medføre en reduksjon i pensjonsforpliktelsen som vil gi en engangsgevinst estimert til 85 millioner for morbank og 91 millioner for konsern i regnskapet for fjerde kvartal. Oppdaterte forutsetninger for beregning av forpliktelsen vil ha motsatt effekt på forpliktelsen med 54 millioner for morbank og 59 millioner for konsern. Begge disse effektene vil bli inkludert i regnskapet for fjerde kvartal.

Selskaper holdt for salg

SpareBank 1 SMNs strategi er at eierskap som følge av misligholdte engasjementer i utgangspunktet skal ha kort varighet, normalt ikke lengre enn ett år. Investeringene bokføres til virkelig verdi i morbankens regnskap, og klassifiseres som holdt for salg.

Eiendeler og gjeld relatert til selskapet Brannstasjonen SMN AS er klassifisert som holdt for salg fra første kvartal 2016 basert på konsernledelsen og styrets godkjenning av salget av selskapet, samt at prosessen nå er kommet så langt at det er høyst sannsynlig at salget vil være gjennomført innen 12 måneder. Brannstasjonen SMN AS ble stiftet i 2012 etter at SMN kjøpte Kongensgt 2 som tidligere var brannstasjon. Formålet med kjøpet var å utvikle eiendommen til eget bruk da det på dette tidspunktet var plassbehov drevet av vekststrategi og etablering av kredittkortselskapet samt behov for å integrere SMN Regnskapshuset i bankens hovedkontor. I ettertid har det vist seg at plassbehovet likevel ikke er tilstede som følge av at digitalisering gir betydelige effektiviseringsgevinster på sikt. Aksjene i Brannstasjonen SMN AS, hvor eiendommen gnr. 401 bnr 383 ("Brannstasjonen") var det vesentligste aktiva, ble overdratt til Aberdeen Eiendomsfond Norge I AS med virkning fra og med 1.10.2016. Salget av aksjene vil medføre en gevinst på 7 millioner kroner for konsernet som blir innregnet i fjerde kvartal 2016.

30.9.16 (mill. kr)	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Selskapets resultat	Eierandel
Mavi XV AS konsern	13	0	1	-2	-1	100 %
Brannstasjonen SMN AS	204	11	1	-3	-2	100 %
Sum Holdt for salg	217	11	2	-5	-3	

Note 3 - Segmentrapportering

For datterselskapene oppgis tall fra de respektive selskapsregnskapene, mens for tilknyttede og felleskontrollerte selskaper som tas inn etter egenkapitalmetoden oppgis konsernets resultatandel etter skatt samt bokført verdi av investeringen på konsernnivå.

Konsern 30. september 2016

	Privat- marked	Nærings- liv	SB1 Markets	SB 1 Finans EM 1	SB 1 Regnskaps- huset SMN MN	SB 1 Regnskaps- huset SMN Gruppen	BN Bank	Øvrige/elim	Total
Resultatregnskap (mill. kr)									
Netto renteinntekter	679	703	-7	3	135	0	-	-123	1.391
Renter av anvendt kapital	34	28	-	-	-	-	-	-61	-
Sum renteinntekter	713	731	-7	3	135	0	-	-184	1.391
Netto provisjons- og andre inntekter	513	148	153	327	-9	172	-	-45	1.260
Netto avkastning på finansielle investeringer ^{**})	0	10	59	-	-	-	220	79	713
Sum inntekter	1.227	889	205	330	126	172	220	79	3.365
Sum driftskostnader	602	264	195	271	43	139	-	7	1.521
Resultat før tap	625	625	10	59	83	33	220	79	1.844
Tap på utlån, garantier m.v.	10	398	4	-	9	-	-	-3	417
Resultat før skatt inkl. res. virksomhet holdt for salg	615	227	6	59	75	33	220	79	1.427
EK avkastning ^{*)}	13,5 %	4,1 %							11,0 %
Balanse									
Utlån til kunder	91.655	38.312	-	-	5.170	-	-	-676	134.462
Herav solgt Boligkreditt og Næringskreditt	-33.021	-1.872	-	-	-	-	-	0	-34.893
Individuell nedskrivning utlån	-24	-522	-	-	-10	-	-	-2	-558
Gruppenedskrivning utlån	-95	-279	-	-	-18	-	-	1	-391
Andre eiendeler	203	47	1.636	323	9	213	1.590	35.995	41.196
Sum eiendeler	58.718	35.686	1.636	323	5.151	213	1.590	1.181	35.317
									139.815
Innskudd fra og gjeld til kunder	34.911	31.441	-	-	-	-	-	-63	66.290
Annen gjeld og egenkapital	23.807	4.245	1.636	323	5.151	213	1.590	35.380	73.526
Sum egenkapital og gjeld	58.718	35.686	1.636	323	5.151	213	1.590	1.181	35.317
									139.815

Konsern 30. september 2015

	Privat- marked	Nærings- liv	SB1 Markets	SB 1 Finans EM 1	SB1 Regnskaps- huset SMN	SB1 Gruppen	BN Bank	Øvrige/elim	Total
Resultatregnskap (mill. kr)									
Netto renteinntekter	672	685	-2	2	112	-0	-	-70	1.399
Renter av anvendt kapital	37	44	-	-	-	-	-	-81	-
Sum renteinntekter	709	729	-2	2	112	-0	-	-151	1.399
Netto provisjons- og andre inntekter	530	135	25	282	24	153	-	19	1.168
Netto avkastning på finansielle investeringer **)	1	11	31	-	-	-	183	93	349
Sum inntekter	1.239	874	55	284	136	153	183	-39	2.917
Sum driftskostnader	565	258	118	244	68	127	-	36	1.416
Resultat før tap	674	617	-63	39	68	26	183	-74	1.501
Tap på utlån, garantier m.v.	6	100	-	-	5	-	-	1	112
Resultat før skatt inkl. res. virksomhet holdt for salg	668	517	-63	39	63	26	183	-76	1.388
EK avkastning *)	16,2 %	12,9 %							11,5 %
Balanse									
Utlån til kunder	83.077	37.781	-	-	4.199	-	-	1.124	126.180
Herav solgt Boligkreditt og Næringskreditt	-29.993	-1.269	-	-	-	-	-	-1	-31.263
Individuell nedskrivning utlån	-24	-158	-	-	-7	-	-	-2	-191
Gruppenedskrivning utlån	-90	-218	-	-	-17	-	-	-0	-326
Andre eiendeler	140	9	1.316	281	14	137	1.453	30.341	34.836
Sum eiendeler	53.109	36.144	1.316	281	4.189	137	1.453	31.462	129.237
Innskudd fra og gjeld til kunder	33.449	29.567	-	-	-	-	-	604	63.620
Annen gjeld og egenkapital	19.660	6.578	1.316	281	4.189	137	1.453	30.858	65.617
Sum egenkapital og gjeld	53.109	36.144	1.316	281	4.189	137	1.453	31.462	129.237

*) Fra og med tredje kvartal 2014 er regulatorisk kapital lagt til grunn ved beregning av anvendt kapital i PM og Næringsliv. Denne kapitalen er oppgrosset til 14,5 prosent for å være i tråd med bankens kapitalplan

	Januar-September	
**)	2016	2015
Spesifikasjon av netto avkastning på finansielle eiendeler inkl. holdt for salg (mill. kr)		
Kursgevinst/utbytte på aksjer	110	79
Obligasjoner og derivater	158	-73
Endret verdsettelsesmodell fastrentelån	-	-64
Valuta- og renteforretninger Markets	99	82
Sum verdiendringer finansielle eiendeler	368	24
SpareBank 1 Gruppen	220	183
SpareBank 1 Boligkreditt	9	65
SpareBank 1 Næringskreditt	20	22
BN Bank	79	31
SpareBank 1 Kredittkort	20	15
Selskaper eid av SpareBank 1 SMN Invest	19	13
Andre selskaper	-22	-3
Sum avkastning på eierinteresser	346	326
Sum	713	349

Note 4 - Kapitaldekning

SpareBank 1 SMN benytter interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Fra 31. mars 2015 har banken tillatelse til å benytte Avansert IRB for de foretaksporteføljene som tidligere ble rapportert etter grunnleggende IRB-metode.

Per 30. september 2016 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3 prosent og motsyklisk buffer 1,5 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 11,5 prosent. Motsyklisk buffer økte fra 1,0 prosent til 1,5 prosent med virkning fra 30. juni 2016.

Fra første oktober 2016 inntreffer differensierte satser på motsyklisk buffer hvor 1,5 prosent opprettholdes for engasjementer i Norge. For engasjementer i andre land benyttes den motsykliske kapitalbuffersatsen som er fastsatt av myndighetene i vedkommende land. Dersom landet ikke har fastsatt sats benyttes samme sats som for engasjementer i Norge med mindre Finansdepartementet fastsetter en annen sats.

I forbindelse med endrede krav til betingelsene for fondsobligasjoner, vil de fondsobligasjonene som ikke tilfredsstiller de nye kravene over tid ikke kunne telle med som øvrig kjernekapital. Obligasjonene vil være gjenstand for en nedtrapping med 40 prosent i 2016 og 10 prosent deretter. SpareBank 1 SMN hadde per 30. september 2016 450 millioner kroner i fondsobligasjoner som vil være gjenstand for nedtrapping. Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens rene kjernekapitaldekning faller under 5,125 prosent.

Morbanken beregner kapitalkrav vedrørende operasjonell risiko etter sjablongmetoden. Datterselskaper beregnes etter basismetoden.

Morbank			(mill. kr)	Konsern		
31.12.15	30.9.15	30.9.16		30.9.16	30.9.15	31.12.15
2.597	2.597	2.597	Eierandelskapital	2.597	2.597	2.597
-0	-0	-0	Eigenbeholdning eierandelskapital	-2	-0	-21
895	895	895	Overkursfond	895	895	895
3.790	3.122	3.790	Uttevningfond	3.791	3.122	3.790
4.105	3.619	4.105	Grunnfondskapital	4.105	3.619	4.105
292	-	-	Avsatt utbytte	-	-	292
40	-	-	Avsatt gaver	-	-	40
279	139	221	Fond for urealiserte gevinster	233	148	290
-	-	5	Annen egenkapital	1.679	1.660	1.597
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser	411	295	318
-	1.294	1.179	Periodens resultat	1.185	1.119	-
11.998	11.666	12.792	Sum balanseført egenkapital	14.893	13.455	13.904
-447	-447	-475	Utsatt skattefordel, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-758	-679	-662
-	-	-	Andel av fond for urealiserte gevinster i tilknyttede selskap	119	179	264
-332	-	-	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-	-	-332
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser bokført i annen egenkapital	-411	-295	-318
-	-	-	Ikke-kontrollernde eierinteresser som kan medregnes i ren kjernekapital	211	49	132
-93	-4	-93	Overfinansiering pensjonsforpliktelse	-94	-	-43
-	-1.294	-1.179	Periodens resultat	-1.185	-1.119	-
-	992	823	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (70 prosent etter skatt av konsernresultat)	830	817	-
-33	-32	-30	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-51	-49	-55
-164	-199	-146	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-205	-277	-239
-	-	-	Direkte, indirekte og syntetiske investeringer i selskaper i finansiell sektor	-453	-428	-458
10.928	10.682	11.693	Sum ren kjernekapital	12.895	11.652	12.192
950	950	950	Hybridkapital	1.363	1.311	1.310
495	496	487	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	487	496	495
-	-	-	Direkte, indirekte og syntetiske investeringer i selskaper i finansiell sektor	-9	-9	-9
12.373	12.128	13.129	Sum kjernekapital	14.736	13.451	13.988

Morbank			(mill. kr)	Konsern		
31.12.15	30.9.15	30.9.16		30.9.16	30.9.15	31.12.15
			Tilleggs kapital utover kjernekapital			
1.000	1.000	1.000	Ansvarlig kapital	1.644	1.692	1.647
786	786	673	Ansvarlig kapital omfattet av overgangsbestemmelser	673	786	786
-43	-43	-43	Direkte, indirekte og syntetiske investeringer i selskaper i finansiell sektor	-43	-43	-43
1.743	1.743	1.631	Sum tilleggs kapital	2.275	2.435	2.390
14.116	13.871	14.760	Netto ansvarlig kapital	17.011	15.886	16.378
			Minimumskrav ansvarlig kapital			
1.027	1.062	1.025	Engasjement med spesialiserte foretak	1.166	1.262	1.213
1.049	981	1.068	Engasjement med øvrige foretak	1.107	1.058	1.105
1.093	1.136	1.141	Engasjement med massemarked eiendom	1.602	1.551	1.557
157	174	155	Engasjement med massemarked SMB	164	186	167
38	15	36	Engasjement med massemarked øvrig	38	15	40
1.221	1.155	1.240	Egenkapitalposisjoner IRB	3	0	0
4.585	4.524	4.665	Sum kredittrisiko IRB	4.080	4.073	4.082
64	93	18	Gjeldsrisiko	19	94	64
-	-	-	Egenkapitalrisiko	10	10	10
-	-	-	Valutarisiko	1	0	-
316	316	334	Operasjonell risiko	479	457	457
922	911	968	Engasjementer beregnet etter standardmetoden	1.828	1.827	1.805
53	55	48	Risiko for svekket kredittverdighet for motpart (CVA)	88	92	106
-	-	-	Overgangsordning	723	533	634
5.939	5.899	6.033	Minimumskrav ansvarlig kapital	7.228	7.087	7.157
74.243	73.732	75.407	Beregningsgrunnlag	90.353	88.586	89.465
3.341	3.318	3.393	Minimumskrav ren kjernekapital, 4,5 prosent	4.066	3.986	4.026
			Bufferkrav			
1.856	1.843	1.885	Bevaringsbuffer, 2,5 prosent	2.259	2.215	2.237
2.227	2.212	2.262	Systemrisikobuffer, 3,0 prosent	2.711	2.658	2.684
742	737	1.131	Motsykliskbuffer, 1,5 prosent (1,0 prosent)	1.355	886	895
4.826	4.793	5.278	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	6.325	5.758	5.815
2.761	2.571	3.021	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	2.505	1.908	2.351
			Kapitaldekning			
14,7 %	14,5 %	15,5 %	Ren kjernekapitaldekning	14,3 %	13,2 %	13,6 %
16,7 %	16,4 %	17,4 %	Kjernekapitaldekning	16,3 %	15,2 %	15,6 %
19,0 %	18,8 %	19,6 %	Kapitaldekning	18,8 %	17,9 %	18,3 %
9,1 %	9,1 %	9,2 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,1 %	6,7 %	6,7 %

Note 5 - Utlån til kunder fordelt på sektor og næring

Morbank			(mill. kr)	Konsern		
31.12.15	30.9.15	30.9.16		30.9.16	30.9.15	31.12.15
8.515	8.159	9.419	Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	9.607	8.313	8.674
1.485	1.297	1.359	Havbruk	1.738	1.581	1.807
2.387	2.224	2.692	Industri og bergverk	2.977	2.517	2.675
3.141	3.232	3.160	Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	3.684	3.707	3.598
2.482	2.768	2.276	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	2.482	2.940	2.666
6.043	6.073	5.027	Sjøfart og offshore	5.027	6.097	6.066
14.377	14.130	13.704	Eiendomsdrift	13.761	14.142	14.346
2.019	1.880	2.534	Forretningsmessig tjenesteyting	2.174	1.698	1.777
2.859	3.021	3.311	Transport og annen tjenesteytende virksomhet	3.893	3.509	3.355
192	205	255	Offentlig forvaltning	269	225	211
1.458	2.569	1.533	Øvrige sektorer	1.463	2.587	1.477
44.958	45.558	45.270	Sum næring	47.074	47.315	46.653
78.575	76.868	84.650	Lønnstakere	87.388	78.864	80.725
123.533	122.426	129.920	Sum utlån inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	134.462	126.180	127.378
31.944	29.894	32.930	Herav Boligkreditt	32.930	29.894	31.944
1.460	1.369	1.963	Herav Næringskreditt	1.963	1.369	1.460
90.129	91.163	95.027	Brutto utlån til kunder	99.569	94.917	93.974
174	182	546	- Individuelle nedskrivninger	558	191	183
358	308	373	- Nedskrivning på grupper av utlån	391	326	376
89.596	90.673	94.108	Netto utlån til kunder	98.619	94.400	93.415

Note 6 - Tap på utlån og garantier

Morbank

	Januar-September								
	2016			2015			2015		
Tap på utlån og garantier (mill. kr)	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-0	374	373	0	18	19	2	9	11
+ Periodens endring i gruppenedskrivninger	-	15	15	-	30	30	-	80	80
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	7	7	13	6	51	57	7	58	65
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet	6	5	11	4	1	5	8	4	12
- Inngang på tidligere nedskrevne utlån, garantier m.v.	3	2	5	4	1	5	6	3	9
Sum tap på utlån og garantier	10	398	408	6	100	106	11	148	159

Konsern

	Januar-September								
	2016			2015			2015		
Tap på utlån og garantier (mill. kr)	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-0	378	377	0	19	19	3	9	11
+ Periodens endring i gruppenedskrivninger	3	13	15	1	30	31	2	80	82
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	7	7	15	7	53	60	8	59	67
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet	10	5	15	7	3	10	13	7	21
- Inngang på tidligere nedskrevne utlån, garantier m.v.	4	2	5	6	2	8	8	4	12
Sum tap på utlån og garantier	16	401	417	10	102	112	18	151	169

Note 7 - Nedskrivning på utlån og garantier

Morbank

	Januar-September								
	2016			2015			2015		
Individuelle nedskrivninger (mill. kr)	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån, garantier, m.v. per 1.1.	28	148	176	25	140	165	25	140	165
- Konstaterte tap i perioden på utlån, garantier m.v. hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	7	7	13	6	51	57	7	58	65
- Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	3	20	23	2	29	31	2	40	43
+ Økning i nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	2	5	7	1	4	5	1	21	22
+ Nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	4	399	403	7	95	102	12	85	96
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier ved utløp av perioden *)	24	525	549	24	159	183	28	148	176

*) Individuelle tapsnedskrivninger på garantier, 3,3 mill. kroner, er oppført i balansen som gjeld under 'Andre forpliktelser'

	2016			2015			2015		
	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Gruppenedskrivninger (mill.kr)									
Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier per 1.1.	90	268	358	90	188	278	90	188	278
Periodens gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån, garantier m.v.	-	15	15	-	30	30	-	80	80
Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier ved utløp av perioden	90	283	373	90	218	308	90	268	358

Konsern

	Januar-September								
	2016			2015			2015		
Individuelle nedskrivninger (mill. kr)	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån, garantier, m.v. per 1.1.	31	153	184	27	146	173	27	146	173
- Konstaterte tap i perioden på utlån, garantier m.v. hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	7	7	15	7	53	60	8	59	67
- Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	4	21	25	3	29	32	3	42	46
+ Økning i nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	2	6	7	1	4	5	1	21	22
+ Nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	5	404	410	9	96	106	14	87	102
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier ved utløp av perioden *)	27	535	562	27	165	192	31	153	184

*) Individuelle tapsnedskrivninger på garantier, 3,3 mill. kroner, er oppført i balansen som gjeld under 'Andre forpliktelser'

	2016			2015			2015		
	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Gruppenedskrivninger (mill. kr)									
Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier per 1.1.	96	281	376	94	201	295	94	201	295
Periodens gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån, garantier m.v.	3	13	15	1	30	31	2	80	82
Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier ved utløp av perioden	98	293	391	95	231	326	96	281	376

Note 8 - Misligholdte og tapsutsatte engasjement

Morbank

Misligholdte utlån (mill. kr)	30.9.16			30.9.15			31.12.15		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Brutto mislighold over 90 dager *)	149	30	178	149	35	184	133	38	171
- Individuelle nedskrivninger	14	17	31	15	10	25	15	8	23
Netto misligholdte utlån	134	13	147	134	25	160	119	30	148
Avsetningsgrad	10 %	56 %	17 %	10 %	28 %	13 %	11 %	22 %	13 %
Andre tapsutsatte engasjement									
Tapsutatte engasjement (ikke misligholdt)	26	1.318	1.345	16	422	438	45	341	387
- Individuelle nedskrivninger	9	509	518	10	149	159	13	139	152
Netto andre tapsutsatte engasjement	17	810	826	7	272	279	32	202	234
Avsetningsgrad	36 %	39 %	39 %	58 %	35 %	36 %	29 %	41 %	39 %

*) Det foreligger ikke mislighold på lån i garantiporteføljen overtatt fra BN Bank per tredje kvartal

Konsern

Misligholdte utlån (mill. kr)	30.9.16			30.9.15			31.12.15		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Brutto mislighold over 90 dager *)	177	44	221	169	50	218	155	50	205
- Individuelle nedskrivninger	18	18	35	18	11	29	17	9	26
Netto misligholdte utlån	160	26	186	151	39	190	138	41	179
Avsetningsgrad	10 %	41 %	16 %	10 %	22 %	13 %	11 %	18 %	13 %
Andre tapsutsatte engasjement									
Tapsutatte engasjement (ikke misligholdt)	26	1.334	1.360	17	431	448	49	350	399
- Individuelle nedskrivninger	9	517	526	10	154	164	14	144	158
Netto andre tapsutsatte engasjement	17	817	833	7	277	284	34	206	241
Avsetningsgrad	36 %	39 %	39 %	57 %	36 %	37 %	30 %	41 %	40 %

*) Det foreligger ikke mislighold på lån i garantiporteføljen overtatt fra BN Bank per tredje kvartal

Note 9 - Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring

Morbank				Konsern		
31.12.15	30.9.15	30.9.16 (mill. kr)		30.9.16	30.9.15	31.12.15
2.541	2.450	2.805	Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	2.805	2.450	2.541
674	553	229	Havbruk	229	553	674
2.518	1.870	1.481	Industri og bergverk	1.481	1.870	2.518
2.164	2.372	2.148	Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	2.148	2.372	2.164
4.116	3.416	3.365	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	3.365	3.416	4.116
1.994	1.928	1.675	Sjøfart og offshore	1.675	1.928	1.994
4.295	4.535	5.325	Eiendomsdrift	5.104	4.347	4.099
4.836	5.038	5.216	Forretningsmessig tjenesteyting	5.216	5.038	4.836
4.643	4.657	5.062	Transport og annen tjenesteytende virksomhet	4.623	4.218	4.138
7.221	6.358	8.419	Offentlig forvaltning	8.419	6.358	7.221
1.755	2.922	1.992	Øvrige sektorer	1.555	2.894	1.454
36.756	36.097	37.715	Sum næring	36.618	35.442	35.754
28.336	28.178	29.672	Lønnstakere	29.672	28.178	28.336
65.091	64.276	67.387	Sum innskudd	66.290	63.620	64.090

Note 10 - Netto renteinntekter

Morbank			(mill. kr)	Konsern		
Januar-September				Januar-September		
2015	2015	2016		2016	2015	2015
			Renteinntekter			
112	82	92	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	37	30	43
3.447	2.633	2.235	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	2.417	2.796	3.669
304	233	213	Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	211	233	304
1	1	-	Andre renteinntekter	14	11	16
3.865	2.949	2.539	Sum renteinntekter	2.680	3.069	4.031
			Rentekostnader			
147	116	114	Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	114	116	148
968	766	488	Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	476	751	949
840	635	535	Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	535	635	840
149	112	109	Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	110	112	149
3	2	2	Andre rentekostnader	10	16	20
54	41	44	Avgift Sparebankenes sikringsfond	44	41	54
2.161	1.671	1.292	Rentekostnader og lignende kostnader	1.289	1.670	2.159
1.703	1.277	1.248	Netto renteinntekter	1.391	1.399	1.872

Note 11 - Andre driftskostnader

Morbank				Konsern		
Januar-September				Januar-September		
2015	2015	2016	(mill. kr)	2016	2015	2015
588	440	439	Personalkostnader	908	814	1.093
194	161	157	IT-kostnader	195	193	240
18	13	13	Porto og verditransport	17	16	22
55	34	38	Markedsføring	68	65	96
41	31	31	Ordinære avskrivninger	73	79	104
123	90	91	Driftskostnader faste eiendommer	78	75	100
68	46	49	Kjøpte tjenester	75	68	105
129	76	80	Øvrige driftskostnader	107	106	171
1.217	890	898	Sum driftskostnader	1.521	1.416	1.931

Note 12 - Øvrige eiendeler

Morbank			(mill. kr)	Konsern		
31.12.15	30.9.15	30.9.16		30.9.16	30.9.15	31.12.15
33	-	33	Utsatt skattefordel	184	169	187
133	129	124	Varige driftsmidler	925	1.043	1.031
23	47	22	Opptjente ikke motatte inntekter	53	41	39
3	16	1.165	Fordringer verdipapirer	1.657	251	200
124	6	124	Pensjoner	125	6	125
95	74	87	Andre eiendeler	386	348	381
411	272	1.556	Sum øvrige eiendeler	3.331	1.859	1.962

Note 13 - Annen gjeld

Morbank			Konsern		
31.12.15	30.9.15	30.9.16 (mill. kr)	30.9.16	30.9.15	31.12.15
-	34	0	22	48	21
420	192	292	351	241	459
13	10	13	13	10	13
70	51	73	331	23	303
78	87	95	95	87	78
25	17	25	31	32	31
46	43	75	75	43	46
6	3	4	51	48	39
61	-	605	940	157	145
-	-	-	176	362	394
150	255	226	267	291	204
868	691	1.409	2.353	1.342	1.734
Sum annen gjeld					

Note 14 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

Konsern

Endring i verdipapirgjeld (mill. kr)	30.9.16	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.15
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	36.206	7.066	3.454	-1.420	34.014
Verdijusteringer	655	-	-	-120	775
Påløpte renter	263	-	-	-102	365
Totalt	37.124	7.066	3.454	-1.642	35.154

Endring i ansvarlig lånekapital (mill. kr)	30.9.16	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.15
Ordinære ansvarlig lånekapital, nominell verdi	1.762	43	-	59	1.660
Evigvarende ansvarlig lånekapital, nominell verdi	300	-	-	-	300
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	1.400	-	-	-	1.400
Verdijusteringer	77	-	-	-12	89
Påløpte renter	11	-	-	-3	14
Totalt	3.550	43	-	44	3.463

Note 15 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer.

Nivå 1: Verdssettelse basert på noterte priser i aktivt marked

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. I kategorien inngår blant annet børsnoterte aksjer og statskassaveksler.

Nivå 2: Verdssettelse basert på observerbare markedsdata

Nivå 2 består av instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, og som også inkluderer noterte priser i ikke aktive markeder.

Nivå 3: Verdssettelse basert på annet enn observerbare data

Hvis fastsettelse av verdi ikke er tilgjengelig i forhold til nivå 1 og 2 benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon.

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 30. september 2016:

Eiendeler (mill. kr)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	70	5.419	-	5.489
- Obligasjoner og sertifikater	1.936	14.962	-	16.898
- Egenkapitalinstrumenter	622	-	505	1.127
- Fastrentelån og ansvarlig lån	-	43	3.771	3.813
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	42	-	84	126
Sum eiendeler	2.670	20.423	4.359	27.453
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	58	4.947	-	5.004
- Egenkapitalinstrumenter	174	6	-	180
Sum forpliktelser	231	4.953	-	5.184

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 30. september 2015:

Eiendeler (mill. kr)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	64	7.448	-	7.513
- Obligasjoner og sertifikater	1.697	12.732	-	14.430
- Egenkapitalinstrumenter	613	-	572	1.184
- Fastrentelån og ansvarlig lån	-	43	4.706	4.749
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	-	-	36	36
Sum eiendeler	2.374	20.223	5.314	27.912
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	64	5.421	-	5.486
Sum forpliktelser	64	5.421	-	5.486

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 30. september 2016:

(mill. kr)	Fastrentelån	Aksjer til virkelig verdi over resultatet	Aksjer tilgjengelig for salg	Sum
Inngående balanse 1.1.16	4.405	574	108	5.087
Tilgang	377	24	28	429
Avhending	-991	-70	-3	-1.077
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	-20	-22	-49	-79
Utgående balanse 30.9.16	3.771	505	84	4.359

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 30. september 2015:

(mill. kr)	Fastrentelån	Aksjer til virkelig verdi over resultatet	Aksjer tilgjengelig for salg	Sum
Inngående balanse 1.1.15	3.277	625	35	3.937
Tilgang	2.044	9	3	2.056
Avhending	-599	-61	-2	-662
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	48	-2	-	47
Endring verdsettelsesmodell fastrentelån	-64	-	-	-64
Utgående balanse 30.9.15	4.706	572	36	5.314

Note 16 - Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evnen til å finansiere økninger i eiendeler. Styringen tar utgangspunkt i konsernets overordnede likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum årlig. Likviditetsstrategien gjenspeiler konsernets moderate risikoprofil.

Konsernet reduserer sin likviditetsrisiko gjennom en spredning av innlån på ulike markeder, innlånskilder, løpetider og instrumenter samt ved bruk av langsiktige innlån. Det foreligger beredskapsplaner både for konsernet og SpareBank 1-alliansen for håndtering av likviditetssituasjonen i perioder med urolige kapitalmarkeder. Disse hensyntar perioder med både bankspesifikke, systemmessige krisescenarier og en kombinasjon av disse. Konsernet har som mål å kunne overleve i tolv måneder i ordinær drift uten tilgang på ny ekstern finansiering.

Gjennomsnittlig restløpetid på porteføljen av senior obligasjonslån og OMF var 2,82 år ved utgangen av tredje kvartal 2016. Samlet LCR var 138 prosent ved utgangen av tredje kvartal og gjennomsnittlig samlet LCR var 122 prosent i kvartalet. LCR i norske kroner og euro var henholdsvis 87 og 426 prosent ved utgangen av kvartalet.

Egenkapitalbevisbrøk

(mill. kr)	30.9.16	31.12.15
Eierandelskapital	2.597	2.597
Utjevningsfond	3.790	3.790
Overkursfond	895	895
Fond for urealiserte gevinster	142	179
Annen egenkapital	3	-
A. Sum egenkapitalbeveiseiernes kapital	7.428	7.461
Grunnfondskapital	4.105	4.105
Fond for urealiserte gevinster	79	100
Annen egenkapital	2	-
B. Sum grunnfondskapital	4.186	4.205
Avsetning gaver	-	40
Avsatt utbytte	-	292
Egenkapital ekskl. periodens resultat	11.614	11.998
Egenkapitalbevisbrøk A/(A+B)	63,96 %	63,96 %
Egenkapitalbevisbrøk til disponering	63,96 %	63,96 %

Resultater fra kvartalsregnskapene

Konsern (mill. kr)	3. kv 2016	2. kv 2016	1. kv 2016	4. kv 2015	3. kv 2015	2. kv 2015	1. kv 2015	4. kv 2014	3. kv 2014
Renteinntekter	874	896	910	962	1.058	992	1.019	1.103	1.080
Rentekostnader	425	424	441	489	593	525	552	618	617
Netto renteinntekter	449	472	469	473	466	467	467	485	463
Provisjonsinntekter	326	331	295	309	317	313	306	323	314
Provisjonskostnader	34	36	28	38	38	32	27	33	28
Andre driftsinntekter	120	154	134	107	99	132	97	81	74
Netto provisjons- og andre inntekter	412	448	401	378	378	413	377	371	361
Utbytte	13	73	0	3	0	22	0	5	0
Netto resultat fra eierinteresser	103	127	119	121	78	120	129	144	170
Netto resultat fra finansielle instrumenter	157	71	53	-15	-91	23	69	-58	1
Netto avk. på finansielle investeringer	274	271	172	109	-13	165	198	91	170
Sum inntekter	1.134	1.191	1.042	959	831	1.044	1.042	947	993
Personalkostnader	294	318	295	280	264	283	267	267	235
Andre driftskostnader	210	209	194	235	203	213	186	212	190
Sum driftskostnader	504	528	489	515	466	496	454	479	425
Resultat før tap	630	664	553	444	364	548	588	467	568
Tap på utlån, garantier m.v.	130	118	170	56	56	35	22	34	24
Resultat før skatt	500	546	383	388	309	513	567	434	545
Skattekostnad	85	85	72	100	61	83	126	60	101
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	-1	-1	-0	-0	0	-0	-0	0	-1
Periodens resultat	414	460	311	287	248	430	441	375	443

Nøkkeltall fra kvartalsregnskapene

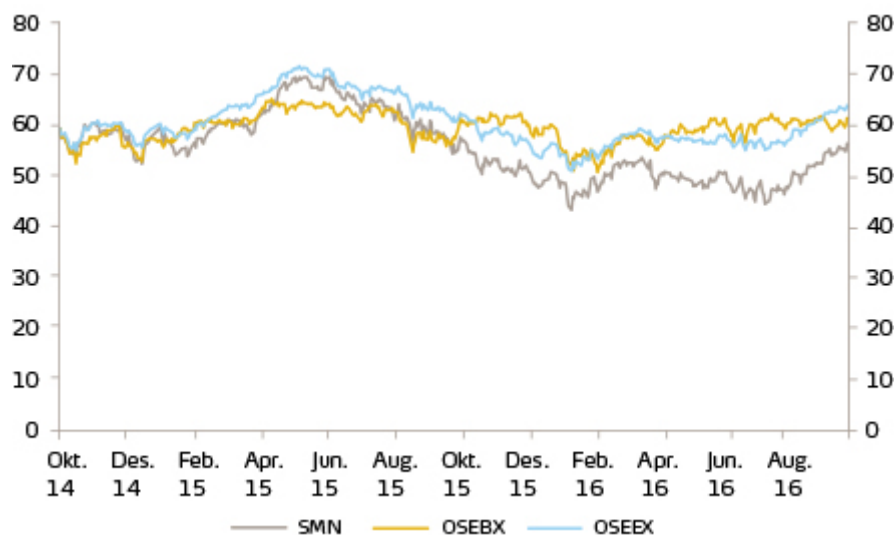
Konsern (mill. kr)	3. kv 2016	2. kv 2016	1. kv 2016	4. kv 2015	3. kv 2015	2. kv 2015	1. kv 2015	4. kv 2014	3. kv 2014
Lønnsomhet									
Egenkapitalavkastning per kvartal	11,3%	12,9%	8,9%	8,4%	7,4%	13,4%	14,1%	12,1%	14,8%
Kostnadsprosent	44 %	44 %	47 %	54 %	56 %	47 %	44 %	51 %	43 %
Balansetall fra kvartalsregnskapene									
Utlån til kunder (brutto)	99.569	97.790	95.331	93.974	94.917	94.179	92.311	90.578	86.724
Brutto utlån til kunder inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	134.462	132.583	129.520	127.378	126.180	124.519	122.933	120.435	116.464
Innskudd fra kunder	66.290	67.031	63.851	64.090	63.620	66.186	60.589	60.680	58.091
Forvaltningskapital	139.815	141.145	134.345	131.914	129.237	130.888	123.687	126.047	117.194
Kvartalets gjennomsnittlige forvaltningskapital	140.480	137.745	133.129	130.575	130.063	127.288	124.867	121.620	117.976
Utlånsvekst inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt siste 12 mnd	6,6 %	6,5 %	5,4 %	5,8 %	8,3 %	8,4 %	10,0 %	7,3 %	5,4 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	4,2 %	1,3 %	5,4 %	5,6 %	9,5 %	11,4 %	10,9 %	8,5 %	8,5 %
Tap og mislighold i % av brutto utlån inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt									
Tapsprosent utlån, annualisert	0,39 %	0,36 %	0,53 %	0,18 %	0,18 %	0,11 %	0,07 %	0,11 %	0,08 %
Misligholdte eng. i % av brutto utlån	0,16 %	0,19 %	0,16 %	0,16 %	0,17 %	0,23 %	0,19 %	0,22 %	0,29 %
Andre tapsutsatte eng. i % av brutto utlån	1,01 %	0,90 %	0,32 %	0,31 %	0,36 %	0,30 %	0,18 %	0,18 %	0,18 %
Soliditet									
Ren kjernekapitaldekningsprosent	14,3 %	14,1 %	13,6 %	13,6 %	13,2 %	12,7 %	12,3 %	11,2 %	11,5 %
Kjernekapitalprosent	16,3 %	16,1 %	15,6 %	15,6 %	15,2 %	14,6 %	14,3 %	13,0 %	13,4 %
Kapitaldekningsprosent	18,8 %	18,7 %	18,1 %	18,3 %	17,9 %	17,3 %	17,0 %	15,7 %	16,1 %
Kjernekapital	14.736	14.604	14.237	13.988	13.451	13.142	12.713	12.382	12.302
Netto ansvarlig kapital	17.011	16.882	16.516	16.378	15.886	15.577	15.147	14.937	14.826
Likviditetsdekning (LCR)	122 %	123 %	107 %	107 %	81 %	79 %	66 %	85 %	83 %
Egenkapitalbevis (EKB)*)									
Børskurs ved utgangen av kvartalet	55,75	46,70	52,75	50,50	54,00	65,50	59,50	58,50	59,25
Antall utstedte bevis (i mill.)	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83
Bokført egenkapital per EKB, i kr	71,17	69,18	67,37	67,65	65,52	64,18	61,95	62,04	60,53
Resultat per EKB, majoritetsandel, i kr per kvartal	2,00	2,21	1,49	1,45	1,26	2,13	2,18	1,85	2,19
Pris / Resultat per EKB (annualisert)	6,98	5,27	8,83	8,71	10,72	7,70	6,81	7,89	6,75
Pris / Bokført egenkapital	0,78	0,68	0,78	0,75	0,82	1,02	0,96	0,94	0,98

*)Nøkkeltallene er korrigert for emisjoner

Egenkapitalbevis

Kursutvikling sammenlignet med OSEBX and OSEEX

1. okt 2014 til 30. sep 2016

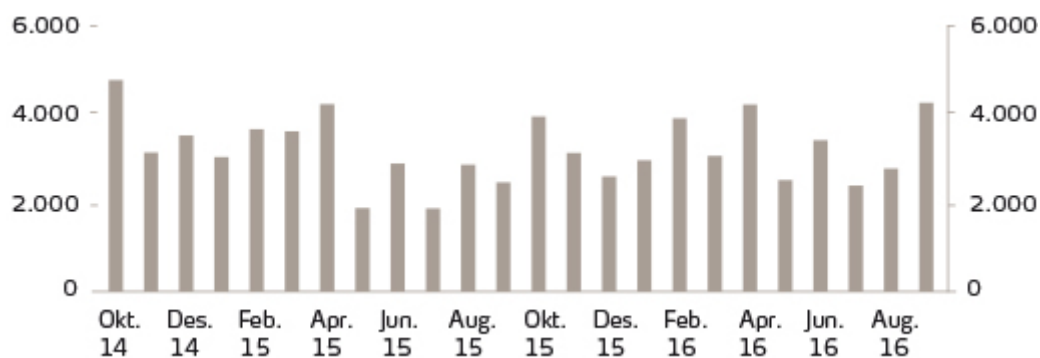

OSEBX = Oslo Stock Exchange Benchmark Index (rebasert lik MING 1. okt 2013)

OSEEX = Oslo Stock Exchange ECC Index (rebasert lik MING 1. okt 2013)

Omsetningsstatistikk

1. okt 2014 til 30. sep 2016

Totalt antall egenkapitalsbevis omsatt, i 1000

20 største eiere	Antall	Andel
VPF Nordea Norge Verdi	5.222.288	4,02 %
Verdipapirfondet DNB Norge (IV)	4.102.874	3,16 %
Sparebankstiftelsen SMN	3.965.391	3,05 %
VPF Odin Norge	3.826.686	2,95 %
VPF Danske Invest Norske Aksjer Inst. II	3.209.467	2,47 %
State Street Bank and Trust CO (nominee)	2.900.083	2,23 %
VPF Pareto Aksje Norge	2.870.827	2,21 %
Meteva AS	2.359.388	1,82 %
Pareto AS	1.821.202	1,40 %
MP Pensjon PK	1.792.160	1,38 %
The Bank of New York Mellon (nominee)	1.736.232	1,34 %
Forsvarets Personellservice	1.717.046	1,32 %
VPF Danske Invest Norske Aksjer Inst. I	1.598.523	1,23 %
DNB Livsforsikring AS	1.480.544	1,14 %
JP Morgan Chase Bank (nominee)	1.404.888	1,08 %
State Street Bank and Trust CO (nominee)	1.400.186	1,08 %
VPF Nordea Kapital	1.383.148	1,07 %
JP Morgan Chase Bank (nominee)	1.311.137	1,01 %
VPF DNB Norge selektiv	1.247.000	0,96 %
Vind LV AS	1.115.600	0,86 %
Sum for de 20 største eiere	46.464.670	35,79 %
Øvrige eiere	83.371.773	64,21 %
Utstedte egenkapitalbevis	129.836.443	100,00 %

Utbyttepolitikk

SpareBank 1 SMN sitt mål er å forvalte konsernets ressurser på en måte som gir egenkapitalbeviserne en god, stabil og konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og kursstigning på egenkapitalbevisene.

Årsoverskuddet vil bli fordelt mellom eierkapitalen (egenkapitalbeviserne) og grunnfondskapitalen (tidligere sparebankens fond) i samsvar med deres andel av bankens egenkapital.

SpareBank 1 SMN legger til grunn at opp til halvparten av eierkapitalens andel av overskuddet utbetales som utbytte, og tilsvarende at opp til halvparten av grunnfondskapitalens andel av overskuddet utbetales som gaver eller overføres til en stiftelse. Dette forutsatt at soliditeten er på et tilfredsstillende nivå. Ved fastsettelse av utbyttet blir det tatt hensyn til forventet resultatutvikling i en normalisert markedssituasjon, eksterne rammebetingelser og behov for kjernekapital.

Revisjonsberetning

DeloitteDeloitte AS
Postboks 5670 Sluppen
NO-7485 Trondheim
NorwayBesøksadresse:
Dyre Håses gate 1ATlf.: +47 73 87 69 00
www.deloitte.no

Til Styret i SpareBank 1 SMN

**Uttalelse om forenklet revisorkontroll av delårsregnskap for SpareBank 1 SMN
30. september 2016**

Vi har foretatt en forenklet revisorkontroll av vedlagte balanse for selskapsregnskapet og konsernregnskapet pr 30. september 2016 for SpareBank 1 SMN samt tilhørende resultatregnskap og oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for nımånedersperioden 1. januar til 30. september, og av beskrivelsen av regnskapsprinsipper og andre noter. Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen av delårsregnskapet og at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Accounting Standard 34, som fastsatt av EU. Vår oppgave er å avgi en uttalelse om delårsregnskapet basert på vår forenklete revisorkontroll.

Vi har utført vår forenklete revisorkontroll i samsvar med standard for forenklet revisorkontroll 2410 "Forenklet revisorkontroll av delårsregnskaper, utført av foretakets valgte revisor". En forenklet revisorkontroll av et delårsregnskap består i å rette forespørsler, primært til personer med ansvar for økonomi og regnskap, og å gjennomføre analytiske og andre kontrollhandlinger. En forenklet revisorkontroll har et betydelig mindre omfang enn en revisjon utført i samsvar med revisjonstandarter fastsatt av Den norske Revisorforening, og gjør oss følgelig ikke i stand til å oppnå sikkerhet om at vi er blitt oppmerksomme på alle vesentlige forhold som kunne ha blitt avdekket i en revisjon. Vi avgir derfor ikke revisjonsberetning.

Vi har ved vår forenklete revisorkontroll ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at det vedlagte delårsregnskapet ikke gir et rettviseende bilde av foretakets økonomiske stilling per 30. september 2016 og av resultatet og kontantstrømmene i nımånedersperioden 1. januar til 30. september, i samsvar med International Accounting Standard 34, som fastsatt av EU.

Trondheim 21.oktober 2016
Deloitte ASMette Estenstad
statsautorisert revisor

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/norway for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Medlemmer av Den Norske Revisorforening
org.nr: 960 211 262